

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om kreditinstitut

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås ändringar i kreditinstitutslagen. Det huvudsakliga syftet med ändringarna är att med avseende på kreditinstituten nationellt sätta i kraft direktivet om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut. Ändringarna innebär större kapitalkrav och strängare regler för riskberäkningen i kreditinstitut. I lagen föreslås definitioner av de nya begreppen handelslager och marknadsrisk. Kreditinstituten skall ha en kapitalbas som täcker deras positions-, avvecklings-, motparts- och valutakursrisker samt övriga marknadsrisker. Som en ny post hänförs till kapitalbasen bl.a. nettovinsten i handelslaget. Finansinspektionen kommer att meddela närmare föreskrifter om riskberäkningen. Dessutom kan finansinspektionen meddela allmänna föreskrifter om begränsning av marknadsriskerna i förhållande till kreditinstitutens kapitalbas.

I lagen föreslås vidare av det s.k. penningtvättdirektivet följande ändringar. Dessa innebär att de regleringar som skall hindra att det finansiella systemet används till penningtvätt utsträcks till att gälla också valutaväxlingskontor som står utanför banksystemet. I samband med regleringen utökas motsvarande straffstadganden.

Vidare föreslås ändringar som gör det möjligt att i större utsträckning än hittills till kreditupplysningsregistret lämna information om kundernas gällande förbindelser. Detta är nödvändigt för att kreditgivaren enligt den gällande lagstiftningen förutsätts upplysa borgensmän och pantsättare om kreditsökandens betalningsförmåga. I lagen föreslås också en mot direktivet om gruppbaseerad tillsyn över kreditinstitut svarande definition

av begreppet tjänsteföretag.

Lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland föreslås bli preciserad i fråga om de krav som ställs på kreditinstitut och finansiella institut som har sin hemort i ett EES-land och inrättar filial eller annars tillhandahåller tjänster i Finland.

I lagen om finansinspektionen föreslås stadganden om samarbete mellan finansinspektionen och andra EES-länders tillsynsmyndigheter när det gäller tillsynen över kreditinstitutens marknadsrisker samt inspektionen av finländska kreditinstituts utomlands etablerade filialer och utländska kreditinstituts i Finland etablerade filialer.

Enligt den ändring som föreslås i affärsbankslagen skall finansministeriet och inte en domstol ge en affärsbank tillstånd till vinstutdelning då det enligt lagen om aktiebolag, som i detta avseende är den primära lagstiftningen, förutsätts sådant tillstånd. Dessutom får affärsbankerna enligt den föreslagna lagändringen, i samband med sin av finansinspektionen definierade värdepappersverksamhet, rätt att utöver sina egna aktier som pant ta emot också aktier i sitt moderbolag.

I propositionen ingår vidare ett förslag till upphävande av 12 § lagen om Postbanken Ab. Enligt lagrummet skall principerna för beviljande av kortfristig kredit till staten fastställas i Postbanken Ab:s bolagsordning. Enligt Maastrichtfördraget är ett sådant förfarande inte längre möjligt.

Avsikten är att de föreslagna lagarna skall träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och stadfästs.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Inledning	3
2. Nuläget och de viktigaste förslagen	3
2.1. Lagstiftningen	3
2.2. Av direktiven följande ändringsbehov	3
2.3. Övriga ändringsbehov	4
2.4. De viktigaste förslagen	4
3. Myndighetsregleringen av marknadsriskerna i vissa länder	5
4. Propositionens ekonomiska verkningar	6
5. Beredningen av propositionen	7
6. Andra omständigheter som inverkat på propositionen	7
DETALJMOTIVERING	7
1. Motivering till lagförslagen	7
1.1. Lag om ändring av kreditinstitutslagen	7
1.2. Lag om ändring av lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland	20
1.3. Lag om ändring av lagen om finansinspektionen	21
1.4. Lag om ändring av affärsbankslagen	22
1.5. Lag om ändring av lagen om Postbanken Ab	23
2. Ikraftträdande	23
LAGTEXTER	24
1. Lag om ändring av kreditinstitutslagen	24
2. Lag om ändring av lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland	31
3. Lag om ändring av lagen om finansinspektionen	32
4. Lag om ändring av 8 och 66 §§ affärsbankslagen	33
5. Lag om upphävande av 12 § lagen om Postbanken Ab	34
BILAGA	35
Parallelltexter	35

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Kreditinstitutslagen (1607/93) trädde i kraft den 1 januari 1994. Genom den sattes de då gällande EG-direktiven om kreditinstitut och finansiella institut i kraft i Finland, så som EES-avtalet förutsatte.

Europeiska gemenskapernas råd antog den 15 mars 1993 direktivet om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (93/6/EEG, nedan marknadsriskdirektivet). Direktivet, som trädde i kraft 1.1.1996, ingår i fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen. Av central betydelse för kreditinstitutens vidkommande är de kapitalkrav som ställs i direktivet. Direktivet innehåller också bestämmelser om tillsyn över marknadsrisker. Syftet med denna proposition är att i Finland sätta i kraft marknadsriskdirektivets regleringar för kreditinstitutens och dessas konsolideringsgruppers vidkommande. Finansinspektionen skall meddela närmare föreskrifter om direktivets bestämmelser.

EFTA:s tillsynsmyndighet (EFTA Surveillance Authority) meddelade i EES-skedet, i samband med tillsynen över ikraftsättandet av direktiven om fri rörlighet för kapital och friheten att tillhandahålla investeringstjänster, att det förutsattes ändringar i Finlands lagstiftning för att direktiven skulle kunna sättas i kraft i sin helhet. EFTA:s tillsynsorgan har efter en närmare utredning av saken angivit vilka enskilda bestämmelser som förutsätter lagändringar. Dessa bestämmelser finns i rådets första direktiv om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (77/780/EEG, första bankdirektivet), rådets andra direktiv om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (89/646/EEG, andra bankdirektivet) och rådets direktiv om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar (91/308/EEG, penningtvätt-direktivet). De ändringar som EFTA:s tillsynsorgan har föreslagit gäller samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna, kreditinstituts och finansiella instituts etableringsrätt och

tillhandahållande av tjänster samt de straffs-tadganden som hänför sig till penningtvätt.

Sedan Finland anslutit sig till Europeiska unionen fortsätter kommissionen för Finlands del den övervakning som EFTA:s tillsynsorgan inlett. Kommissionen har bett Finland redogöra för vilka lagstiftningsprojekt som pågår i anslutning till de ärenden som EFTA:s tillsynsorgan tagit upp. Genom denna proposition sätts de direktivbestämmelser i kraft som nämns i tillsynsorganets framställning.

Utöver de lagändringar som baserar sig på direktivet föreslås i detta sammanhang också nationellt betingade lagändringar.

2. Nuläget och de viktigaste förslagen

2.1. Lagstiftningen

Kreditinstitutens verksamhet regleras i kreditinstitutslagen. Utländska instituts verksamhet regleras genom lagen om utländska kreditinstitut och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/93).

Utöver ändringarna i de nämnda lagarna föreslås ändringar i affärsbankslagen (1269/90) och i lagen om Postbanken Ab (972/87).

Tillsynen över finansmarknaden och aktörerna på den regleras i lagen om finansinspektionen (503/93).

2.2. Av direktiven följande ändringsbehov

I marknadsriskdirektivet finns bestämmelser som innebär högre kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut. Direktivets bestämmelser om täckning av positions-, avvecklings-, motparts- och valutakursrisker samt övriga motsvarande risker gäller också kreditinstitut.

Propositionen innehåller också ändringsförslag som baserar sig på första och andra bankdirektivet, på penningtvättdirektivet samt på direktivet om gruppbaserad tillsyn över kreditinstitut (92/30/EEG). De ändringsförslag som baserar sig på första och andra bankdirektivet gäller samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna, kreditinstituts och

finansiella instituts etableringsrätt samt tillhandahållande av tjänster

De ändringsförslag som baserar sig på penningtvättdirektivet gäller utvidgning av tillämpningsområdet för straffstadgandena. Den på direktivet baserade regleringen föreslås bli utsträckt till att gälla också finansiella institut som bedriver valutaväxling.

Tillsynen över tjänsteföretag regleras enligt direktivet om gruppbaserad tillsyn över kreditinstitut.

2.3. Övriga ändringsbehov

Vissa av de föreslagna lagändringarna är nationellt betingade. Till dessa hör förslaget att finansinspektionen skall ges rätt att meddela föreskrifter för begränsning av valutakursrisk, ränterisker och övriga marknadsrisker samt förslaget att stadgandet om bankhemlighet skall ändras så att det blir möjligt att i större utsträckning lämna information om kunder till ett positivt kreditupplysningsregister. Dessutom föreslås ändringar i stadgandena om finansinspektionens interna beslutsprocess samt ändringar i affärsbankslagen och lagen om Postbanken Ab.

2.4. De viktigaste förslagen

Avsikten med de ändringar som föreslås i kreditinstitutslagen är att marknadsriskdirektivets bestämmelser skall sättas i kraft när det gäller kreditinstitut och företag som hör till samma konsolideringsgrupp som dessa. Utöver denna proposition krävs det att finansinspektionen meddelar föreskrifter om saken. Av central betydelse för kreditinstitutens vidkommande är de kapitalkrav som ställs i direktivet. Kreditinstitutens kapitalbas förutsätts i framtiden täcka positions-, avvecklings-, motparts- och valutakursriskerna. Direktivet innehåller också bestämmelser om tillsyn över marknadsrisker.

Genom en ändring som föreslås i kreditinstitutslagen ges finansinspektionen rätt att meddela föreskrifter om begränsning av ränterisker och övriga marknadsrisker i förhållande till ett kreditinstitut och dess konsolideringsgrupps kapitalbas. Stadgandet kompletterar den riskreglering som baserar sig på marknadsriskdirektivet. Motsvarande praxis gäller i flera av Europeiska unionens medlemsstater.

Till kreditinstitutslagen föreslås också bli fogad en definition av begreppet tjänsteföretag.

Med tjänsteföretag avses ett företag som tillhandahåller tjänster för ett eller flera kreditinstitut. De tjänsteföretag som är ägarkontrollerade av ett kreditinstitut skall i enlighet med direktivet om gruppbaserad tillsyn inkluderas i den gruppbaserade tillsynen över kreditinstitutet.

De ändringsförslag som föranleds av penningtvättdirektivet gäller kreditinstitutslagens straffstadganden. I kreditinstitutslagen föreslås stadganden som lämpar sig för den situationen att ett kreditinstituts anställda inte iakttar stadgandena om skyldigheten att identifiera kunderna eller åsidosätter omsorgsplikten. Den på direktivet baserade regleringen utsträcks till att gälla också finansiella institut som bedriver valutaväxling. Sådana finansiella institut åläggs att till finansinspektionens register rapportera kundernas affärstransaktioner då det finns orsak att beivra att de pengar som används har ett lagligt ursprung. Ett finansiellt institut skall dessutom underrätta finansinspektionen om att det inleder valutaväxlingsverksamhet.

Vidare föreslås i kreditinstitutslagen också vissa ändringar som EFTA:s tillsynsorgan framställt om, närmast procedurstadganden som gäller finländska kreditinstitut och finansiella instituts rätt att etablera sig och tillhandahålla tjänster inom EES. Dessa ändringar gäller också inhämtande av utlåtanden när utländska kreditinstitut ansöker om verksamhetstillstånd för dotterföretag som de etablerat i Finland eller när de förvärvar andelar i finländska kreditinstitut.

Genom den ändring som föreslås i kreditinstitutslagens stadgande om bankhemlighet blir det möjligt att i större utsträckning än hittills lämna information om kreditinstitutens kunder till kreditupplysningsregistret. Genom att en kunds gällande förbindelser registreras förbättras förutsättningarna att göra kreditvärdighetsbedömningar och samtidigt förebyggs överskuldssättning. Kreditvärdighetsbedömningen är viktig också för borgensmän och dem som ställer pant för andras skulder. Enligt 10 kap. handelsbalken skall kreditgivaren informera pantsättaren om omständigheter som inverkar på kredit sökandens betalningsförmåga. För att denna skyldighet skall kunna uppfyllas förutsätts att kreditupplysningsregistret utvidgas.

I lagen om utländska kreditinstitut och finansiella instituts verksamhet i Finland föreslås att de ändringar görs, närmast i procedurstadgandena, som EFTA:s tillsynsorgan

har framställt om. Ändringarna gäller begränsningar av sådana kreditinstituts och finansiella instituts etableringsrätt och verksamhet, vilka har flyttat till Finland från en EES-stat eller tillhandahåller tjänster i Finland.

Lagen om finansinspektionen föreslås bli så ändrad att beslutanderätten kan delegeras från finansinspektionens direktör till andra befattningshavare och tjänstemän vid finansinspektionen. I lagen om finansinspektionen föreslås också stadganden om samarbetet mellan Finlands tillsynsmyndigheter och tillsynsmyndigheterna i andra EES-stater. Stadgandena gäller tillsynen över marknadsrisker samt inspektion av finländska kreditinstituts filialer i utlandet och utländska kreditinstituts filialer i Finland.

Affärsbankslagen föreslås bli så ändrad att finansministeriet för en affärsbanks vidkommande skall besluta om tillstånd till vinstutdelning också då det enligt 6 kap. 2 § 1 mom. lagen om aktiebolag förutsätts domstols tillstånd till vinstutdelning. Affärsbankslagen förutsätts bli ändrad också så att en affärsbank i samband med sådan värdepappersverksamhet som finansinspektionen har definierat får ta emot inte bara egna aktier utan också sitt moderbolags aktier.

Vidare föreslås att i lagen om Postbanken Ab upphävs stadgandet enligt vilket principerna för beviljande av kortfristig kredit till staten skall fastställas i Postbanken Ab:s bolagsordning. Förfarandet är inte förenligt med fördraget om upprättande av Europeiska unionen.

3. Myndighetsregleringen av marknadsriskerna i vissa länder

Tyskland

I Tyskland kan bankinspektionen (Bundesaufsichtsamt) i samråd med centralbanken (Bundesbank) fastställa principerna enligt vilken den bedömer om ett kreditinstitut har en tillräcklig kapitalbas. Enligt den gällande lagstiftningen har Tysklands bankinspektion meddelat föreskrifter enligt vilka kreditinstitutens öppna, för prisrisker exponerade positioner inte får överskrida 42 % av kreditinstitutens kapitalbas. Denna begränsning är på så sätt tredelad att den öppna valutapositionen inte får överskrida 21 % av kapitalbasen och den för ränterisker öppna positionen inte 14 % av kapitalbasen medan de

för övriga prisrisker öppna positionerna inte får överskrida 7 % av kapitalbasen. Dessutom har Tysklands bankinspektion fastställt limiter för kreditinstitutens likviditet. Limiterna är riktgivande. Om ett kreditinstitut med bred marginal eller upprepade gånger överskrider sin limit kan bankinspektionen anse att kreditinstitutets kapitalbas eller likviditet är otillräcklig.

Storbritannien

I Storbritannien har centralbanken (Bank of England) fastställt valutapositionslimit för kreditinstituten. Limiterna varierar beroende på kreditinstitutets risktagningsförmåga, yrkesskicklighet och speciella omständigheter. Dessutom fastställer centralbanken enligt prövning för varje bank särskilda limiter för kortfristig likviditetsobalans. Limiterna är emellertid inte ovillkorliga utan de är avsedda att styra verksamheten.

Holland

Enligt Hollands bankinspektionslag kan Hollands centralbank (Nederlandsche Bank) meddela föreskrifter bl.a. om relationen mellan kreditinstitutens kapitalbas och marknadsriskerna, inklusive valutakurs- och ränterisker. Dessutom kan centralbanken meddela föreskrifter om utlåning, investeringar och övriga tillgångar, förbindelser utanför balansräkningen, ränte-, valutakurs- och övriga marknadsrisker samt om investeringar i andra företag. Föreskrifterna kan också gälla begränsning av ovan nämnda risker och funktioner.

Vidare kan centralbanken meddela föreskrifter om hur likviditeten skall beaktas i samband med affärstransaktioner. Hollands centralbank har uppställt gränser för kreditinstitutens likviditet. Dessutom har det uppställts soliditetskrav i fråga om kreditinstitutens valutakursrisker. Bankernas valutapositionslimit iaktas men några officiella limiter för valutapositionerna har inte uppställts.

Danmark

Danmarks banktillsynsmyndighet (Finanstilsynet) har rätt att meddela föreskrifter om kreditinstitutens valutakurs- och ränterisker. För bankerna uppställs emellertid inte automatiskt några valutapositionslimit,

utan banktillsynsmyndigheten kontrollerar positionerna månatligen. Möjligheten att fastställa limiter för banker med stora riskexponeringar har emellertid inte utnyttjats.

Sverige

Riksbanken i Sverige kan bevilja valutahandelstillstånd och fastställa valutapositionslimiterna. Det finns två typer av valutahandelstillstånd. En bank kan beviljas tillstånd att bedriva alla typer av verksamhet som gäller valuta och också att förmedla betalningar. Begränsade valutahandelstillstånd, som kan beviljas närmast fondkommissionärer, berättigar inte till förmedling av betalningar.

Riksbanken har för valutabankerna uppställt valutapositionslimiterna som utgör 10 procent av kapitalbasen. I fråga om den sammanräknade nettopositionen, varmed avses summan av positionerna i respektive valuta, utgör limiterna 20 procent av kapitalbasen.

I Sverige planerar man att överföra behörigheten att fastställa valutapositionslimiterna från riksbanken till finansinspektionen.

Sveriges finansinspektion utövar tillsyn över bankernas finansiella risker och ränterisker. För bankerna har inte uppställts några limiter i dessa avseenden.

Norge

Centralbanken Norges Bank kan på ansökan bevilja valutabankstillstånd. I tillstånden fastställer centralbanken också valutapositionslimiterna som i fråga om enskilda valutor utgör 10 procent av bankens kapitalbas och på den sammanlagda positionen, dvs. summan av positionerna av samma märke, samt 20 procent av det egna kapitalet. Övriga kreditinstitut kan få begränsat tillstånd som inte inbegriper betalningsförmedling. Till denna kategori hör t.ex. lokalbanker och finansbolag.

Island

Islands banker, som är få till antalet, får sina valutatillstånd behandlade individuellt. Bankernas verksamhetstillstånd ger dem rätt att bedriva valutaverksamhet. Fyra affärsbanker har av Islands centralbank (Sedlabanki Island) fått verksamhetstillstånd med rätt att utan begränsningar bedriva valutahandel

och således även betalningsförmedling. För dessa banker gäller en limit på 10 procent av det egna kapitalet och de skall dagligen rapportera sina valutapositioner.

4. Propositionens ekonomiska verkningar

De föreslagna lagändringarna har inga direkta statsekonomiska verkningar.

De huvudsakliga ekonomiska verkningarna av de föreslagna stadgandena gäller kreditinstituterna och de företag som hör till dessas konsolideringsgrupper samt till de finansiella institut som idkar valutaväxling. Genom stadgandena om kreditinstitut och företag som hör till dessas konsolideringsgrupper uppställs för dessa kapitalkrav för täckning av positions-, avvecklings-, motparts- och valutakursriskerna. Kapitalkraven skärps en aning för de kreditinstitut vilkas verksamhet inbegriper marknadsriskerna. Kapitalkraven för täckning av marknadsriskerna påverkar emellertid inte kreditinstitutens soliditet i någon större utsträckning. De föreslagna ändringarna beräknas påverka kreditinstitutens soliditet med i genomsnitt endast med några tiondedels procentenheter.

Finansiella institut som bedriver valutaväxling åsamkas kostnader av anmälningskyldigheten, registreringen av anmälningarna samt av den därmed förknippade undersökningen och övervakningen. Ett finansiellt institut som bedriver valutaväxling skall anmäla till finansinspektionen att sådan verksamhet inleds samt då det misstänker de i kundernas affärstransaktioner använda medlens lagliga ursprung. Anmälningskyldigheten, registreringen av anmälningarna samt undersökningarna och övervakningen i samband därmed orsakar kostnader.

Ändringarna innebär nya uppgifter för finansinspektionen. Marknadsriskdirektivets bestämmelser sätts i full utsträckning i kraft genom att finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om saken. Finansinspektionens arbetsbörda ökar genom meddelandet av dessa föreskrifter och tillsynen över dem. Finansinspektionens uppgifter ökar också genom att tillämpningsområdet för stadgandena om förhindrande av penningtvätt föreslås bli utvidgat till de finansiella institut som bedriver valutaväxling. Det har ansetts nödvändigt att utsträcka tillämpningsområdet för stadgandena om penningtvätt till dessa finansiella institut. Detta har gjorts på det

sätt som bäst lämpar sig för det nuvarande systemet. Finansinspektionens uppgifter när det gäller tillsynen över de finansiella institut som bedriver valutaväxling är emellertid avsedda att vara temporära, eftersom det är meningen att ändra anmälningssystemet i anslutning till förhindrandet av penningtvätt.

5. Beredningen av propositionen

Finansministeriet tillsatte 30.1.1995 en arbetsgrupp som fick i uppdrag att utgående från Europeiska unionens nyaste sekundär-lagstiftning samt övriga konstaterade justeringsbehov bereda förslag till ändringar och preciseringar i kreditinstitutslagen (1607/93) och lagen om utländska kreditinstitut och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/93) samt eventuellt i den övriga lagstiftningen om finansmarknaden. Arbetsgruppen antog namnet arbetsgruppen för justering av lagstiftningen om kreditinstitut.

Arbetsgruppen skulle lägga fram sitt förslag i form av en proposition senast 15.6.1995. Arbetsgruppen hörde sakkunniga

från centralkriminalpolisen och justitieministeriet. Finansministeriet förlängde arbetsgruppens mandattid till 15.6.1996. Samtidigt förutsatte ministeriet att arbetsgruppen under arbetets gång ger mellanbetänkanden jämte lagförslag enligt en tidtabell som bestäms av hur brådskande de enskilda projekten är.

6. Andra omständigheter som inverkat på propositionen

Marknadsriskdirektivet sätts för värdepappersföretagens vidkommande i kraft genom en särskild lag. En proposition med förslag till lag om värdepappersföretag skall avlåtas.

Genom de ändringar som nu föreslås i kreditinstitutslagen är det meningen att undanröja de hinder som bankhemlighetsstadgandet ställer för att till kreditupplysningsregistret lämna information om kunders gällande kreditavtal och borgensförbindelser. En förutsättning för att sådana kreditupplysningar som avses ovan skall kunna börja registreras är att det också görs ändringar i personregisterförordningen. I denna tas in detaljerade stadganden om registrering, hemlighållande och utlämning av uppgifter.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Lag om ändring av kreditinstitutslagen

3 a §. *Tjänsteföretag*. I kreditinstitutslagen finns för närvarande ingen definition av begreppet tjänsteföretag. Ett sådan föreslås nu bli fogad till lagen. Definitionen motsvarar den i direktivet om gruppbaserad tillsyn över kreditinstitut ingående definitionen av begreppet företag som tillhandahåller tjänster anknutna till bankverksamhet.

Med tjänsteföretag avses ett företag vars huvudsakliga verksamhet består i att tillhandahålla tjänster för ett eller flera kreditinstitut. Tjänsteföretagets huvudsakliga verksamhet kan således bestå i att äga eller förvalta fastigheter som nyttjas av ett kreditinstitut eller ett företag som hör till samma konsolideringsgrupp som detta, aktier och andelar i fastighetssammanslutningar eller sådana fastigheter eller aktier och andelar i fastighets-

sammanslutningar som ett företag har förvärvat i syfte att investera ett kreditinstitut eller ett till samma konsolideringsgrupp som detta hörande företags tillgångar eller i syfte att trygga fordringar i enlighet med 23 §.

Tjänsteföretag är också företag som producerar datatekniska tjänster och databehandlingstjänster. Som tjänsteföretag betraktas också andra företag vilkas huvudsakliga verksamhet består i att bedriva annan liknande verksamhet som har samband med ett eller flera kreditinstituts huvudsakliga verksamhet. Att tillhandahålla tjänster för ett företag som hör till samma konsolideringsgrupp som ett kreditinstitut jämställs med att tillhandahålla tjänster för kreditinstitutet.

5 §. *Koncern och konsolideringsgrupp*. Begreppet konsolideringsgrupp används vid beräkning av minsta kapitalbas och soliditetsrelation samt i samband med begränsningar av exponeringar gentemot kunder och av aktieinnehav. Det är nödvändigt att ut-

sträcka den gruppbaseade tillsynen till att utöver kreditinstitut och finansiella institut gälla också tjänsteföretag.

I paragrafens 2 mom. stadgas om vilka företag som skall räknas till en konsolideringsgrupp. Tjänsteföretagen hör enligt de gällande stadgandena inte till denna kategori. I föreslagna 3 a § intas en definition av begreppet tjänsteföretag, vilket innebär att den gruppbaseade tillsynen utsträcks också till tjänsteföretagen. Till konsolideringsgruppen hänförs utöver kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag som hör till samma konsolideringsgrupp som ett kreditinstitut också sådana kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag som har gemensam förvaltning med kreditinstitutet eller dess holdingsammanslutning eller gemensam ledning med kreditinstitutet, holdingsammanslutningen eller ett sådant dotterföretag till dessa som är ett kreditinstitut, ett finansiellt institut eller ett tjänsteföretag.

5 a §. *Handelslager*. Den nya definitionen av begreppet handelslager motsvarar den definition som ingår i marknadsriskdirektivet. Handelslagrets sammansättning bestäms av det syfte i vilket värdepapperen eller derivatinstrumenten har förvärvats.

Enligt paragrafens 1 mom. 1) punkten skall till handelslagret för det första räknas sådana värdepapper och derivatinstrument som kreditinstitutet eller ett företag som hör till samma konsolideringsgrupp som detta har skaffat i avsikt att på kort sikt dra nytta av faktiska eller förväntade skillnader mellan anskaffnings- och försäljningspriserna eller andra förändringar av priser eller räntesatser. Enligt 2) punkten i samma moment räknas till handelslagret dessutom sådana skulder och derivatinstrument som skyddar de ovan nämnda delarna av handelslagret. Enligt 3) punkten i samma moment skall till handelslagret räknas också andra poster än de som nämns i 1) och 2) punkterna.

Begreppet värdepapper definieras i 1 kap. 2 § 1 mom. värdepappersmarknadslagen (495/89). Begreppet derivatinstrument definieras i regeringens proposition med förslag till lag om värdepappersföretag och till lagstiftning som har samband med den (RP 7/96). Definitionen ingår i 1 kap. 2 § i den föreslagna lagen om värdepappersföretag.

Ett kreditinstituts och ett till samma konsolideringsgrupp som detta hörande företags verksamhet indelas i handelslagret och övrig verksamhet, eftersom kapitalkravet för täck-

ning av de risker som orsakas av handelslagret beräknas på ett annat sätt än soliditetskravet i fråga om den övriga verksamheten. Härav följer att ett visst värdepapper eller derivatinstrument inte samtidigt kan ingå både i handelslagret och i företagets övriga verksamhet. För att indelningen i handelslagret och övrig verksamhet skall kunna genomföras konsekvent och i regel enligt samma principer måste kreditinstitutet och ett till samma konsolideringsgrupp som detta hörande företag fastställa de principer enligt vilka olika poster hänförs till handelslagret respektive den övriga verksamheten. Detta förutsätter också marknadsriskdirektivet. Enligt det skall enskilda poster föras in i eller utgå ur handelslagret i enlighet med de interna anvisningar som ledningen fastställer för kreditinstitutet eller ett företag som hör till samma konsolideringsgrupp som detta. Dessa anvisningar skall om möjligt innehålla också redovisningsnormer för det ifrågasvarande kreditinstitutet eller företaget som hör till samma konsolideringsgrupp som detta. Finansinspektionen granskar anvisningarna och redovisningsnormerna samt övervaka att de vederbörligen iakt-

tas. Det syfte i vilket ett värdepapper eller derivatinstrument har förvärvats är avgörande för om det skall höras till handelslagret. De poster som hör till handelslagret har förvärvats för att institutet på kort sikt skall kunna dra nytta av förändringar av värdepapperens eller derivatinstrumentens priser. Alla sådana derivatinstrument kan lämnas bort från handelslagret, vilka skyddar andra poster än sådana som räknas till handelslagret.

Till handelslagret räknas endast sådana poster som kreditinstitutet eller ett till dess konsolideringsgrupp hörande företag har förvärvat för sin egen räkning och för vilka kreditinstitutet eller ett till dess konsolideringsgrupp hörande företag bär risken.

Till handelslagret räknas också sådana skulder och derivatinstrument som skyddar andra poster i handelslagret. De principer enligt vilka skulder och derivatinstrument anses skydda handelslagret skall ingå i de interna anvisningar enligt vilka posterna indelas i handelslagret och den övriga verksamheten.

Enligt paragrafens 2 mom. skall finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om hur de poster som nämns i 1 mom. skall hänföras till handelslagret. I finansinspektio-

nens föreskrifter skall de tolkningar beaktas som kommissionen eventuellt gör på basis av direktivets definition.

Det är viktigt att åstadkomma en enhetlig definition av innehållet i kreditinstitut och till samma konsolideringsgrupp som dessa hörande företags handelslager, eftersom kapitalkravet för täckning av positionsrisken och avvecklingsrisken och delvis också motpartsrisken inte som sådant beräknas för annan verksamhet än för handelslagret. Av denna anledning skall i finansinspektionens föreskrifter anges när värdepapper och derivatinstrument skall anses ha förvärvats, för att det skall vara möjligt att på kort sikt dra nytta av faktiska eller förväntade skillnader mellan anskaffnings- och försäljningspriserna eller andra förändringar av priser eller räntesatser. I finansinspektionens föreskrifter skall dessutom anges de grunder enligt vilka skulder och derivatinstrument anses skydda det övriga handelslagret.

10 §. *Koncession.* I paragrafens 2 mom. stadgas om inhämtande av utlåtanen i samband med avgörande av koncessionsärenden. I lagrummet har hittills inte funnits något specialstadgande om inhämtande av utlåtanen i en sådan situation då den sammanslutning som ansöker om koncession är dotterföretag till ett kreditinstitut som har fått auktorisation i någon annan EES-stat eller dotterföretag till ett sådant kreditinstituts moderföretag. Nu föreslås ett stadgande om att det i dessa fall skall inhämtas ett utlåtanen också från motsvarande tillsynsmyndighet i den ifrågakörande EES-staten. Ett utlåtanen skall inhämtas också i det fall att samma fysiska eller juridiska personer har ägarkontrollen över den sammanslutning som ansöker om koncession som över det i den andra EES-staten auktoriserade kreditinstitutet. Stadgandet motsvarar artikel 7 i andra bankdirektivet (89/646/EEG).

Paragrafens 3 mom. föreslås bli justerat i fråga om tiderna för fattande av beslut om koncession. Finansministeriet skall fatta beslut om koncessionen inom sex månader efter att ha mottagit ansökan. Om ansökan är bristfällig skall denna sex månaders tid emellertid räknas från det att sökanden har överlämnat de för avgörandet nödvändiga handlingarna och utredningarna till finansministeriet. Ansökan om koncession skall emellertid alltid avgöras inom 12 månader från mottagandet av ansökan. Stadgandet överensstämmer med artikel 3.6 i första

bankdirektivet (77/780/EEG).

I det 4 mom. som föreslås bli fogat till lagen stadgas om den besvärsmått som en sökande har i det fall att finansministeriet inte har fattat något beslut i koncessionsärendet inom den tid som stadgas i 3 mom. I fråga om anförande och behandling av besvär gäller i tillämpliga delar vad som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50). Om något beslut inte har meddelats anses besvären gälla ett avslag på ansökan. Besvär kan i så fall anföras till dess att beslutet har givits. Därefter kan besvär på normalt sätt anföras över beslutet. Om finansministeriet fattar beslut i ärendet efter att besvär har anförts skall det underätta besvärsmåttigheten om beslutet. På detta sätt kan det säkerställas att den myndighet som behandlar besvären hålls underlättad om hur koncessionsärendet framskrider. Stadgandet överensstämmer med artikel 13 i första bankdirektivet.

12 §. *Återkallande av koncession eller begränsning av verksamheten.* I kreditinstitutslagen finns för närvarande inte något stadgande om hur tillsynsmyndigheten i en EES-stat skall underrättas om att en koncession återkallas. Ett stadgande om en sådan underlättelseskyldighet föreslås nu bli fogat till 12 § som ett nytt 3 mom. Stadgandet gäller den situationen att ett finländskt kreditinstitut har etablerat en filial i en annan EES-stat eller tillhandahåller tjänster i den. Finansministeriet skall underrätta tillsynsmyndigheterna i respektive stater om att koncessionen har återkallats. Avsikten med detta tillägg är att säkerställa att informationen om återkallande av en koncession når tillsynsmyndigheterna i alla de EES-stater där kreditinstitutet har filialer eller tillhandahåller tjänster. Det är nödvändigt att informera medlemsländernas tillsynsmyndigheter för att de skall kunna vidta behövliga åtgärder med anledning av återkallande av ett kreditinstituts koncession. Stadgandet motsvarar artikel 21.9 i andra bankdirektivet.

13 §. *Startkapital.* I paragrafen anges minimibeloppet av aktiekapitalet, andelskapitalet eller grundkapitalet för ett kreditinstitut som skall inrättas samt den minsta kapitalbas som ett kreditinstitut ständigt förutsätts ha. Dessutom anges vilka åtgärder som skall vidtas om minimibeloppen underskrids. Stadgandet föreslås bli så ändrat att det endast anger minimikraven i samband med etablering av kreditinstitut.

Paragrafens 2 och 3 mom. upphävs. Stadgandet i 2 mom. överförs till 72 § 2 mom. och ansluts till regleringen av kapitalbasens minimibelopp. Paragrafens 3 mom. tas in i 80 §, dvs. i samband med regleringen av skyldigheten att öka kapitalbasen.

19 §. *Avhållande från förvärv.* Kreditinstitutslagen har inte haft något stadgande om inhämtande av utlåtande från en EES-stats tillsynsmyndighet vid bedömningen av frågan om ett kreditinstituts nya ägares lämplighet. I 19 § föreslås nu ett nytt 3 mom. enligt vilket utlåtande skall begäras i en situation där ett förvärv leder till att ett kreditinstitut blir dotterföretag till ett kreditinstitut som fått verksamhetstillstånd i en annan EES-stat eller dotterföretag till ett sådant kreditinstituts moderföretag. I dessa fall skall om ansökan inbegäras ett utlåtande av motsvarande tillsynsmyndighet i den ifrågavarande EES-staten. Utlåtande skall inhämtas också i det fall att ett förvärv leder till att bestämmanderätten i kreditinstitutet övergår till samma fysiska eller juridiska personer som bestämmanderätten i ett annat kreditinstitut som fått verksamhetstillstånd i en EES-stat. Stadgandet överensstämmer med artikel 11.2 i andra bankdirektivet.

21 §. *Förhållandet mellan kreditinstitutets innehav av aktier och andelar och kreditinstitutets kapitalbas.* I den svenska texten införs från och med denna paragraf termen kapitalbas, som motsvarar gängse språkbruk. I den gällande lagen används för samma begrepp uttrycket egna medel (på finska om- at varat). En förutsättning för att den grupp-baserade tillsynen skall kunna utsträckas till tjänsteföretag är att dessa nämns också i den reglering som gäller begränsningar i ägandet. De aktier som ägs av ett tjänsteföretag inom en konsolideringsgrupp skall inkluderas vid tillsynen över att begränsningarna i ägandet iakttas. På motsvarande sätt har ägandet av placeringar i tjänsteföretag som hör till en konsolideringsgrupp avreglerats. Ordet tjänsteföretag fogas till paragrafens samtliga tre moment.

Som en teknisk ändring i syfte att göra paragrafen överskådligare indelas paragrafen i tre moment.

22 §. *Begränsning som gäller innehav av fastigheter och fastighetssammanslutningar.* En förutsättning för att den grupp-baserade tillsynen skall kunna utsträckas till tjänsteföretag är att dessa nämns också i den reglering som gäller innehav av fastigheter och

fastighetssammanslutningar. Sådana fastigheter och fastighetssammanslutningar som ägs av ett tjänsteföretag som hör till en konsolideringsgrupp skall inkluderas vid tillsynen över att begränsningarna i ägandet iakttas. Ordet tjänsteföretag fogas till paragrafens samtliga tre moment.

23 §. *Temporärt innehav.* I paragrafen regleras möjligheten att avvika från de begränsningar i ägandet som stadgas i 22 §. Då den grupp-baserade tillsynen har utsträckts till ett tjänsteföretag är det ändamålsenligt att tjänsteföretaget kan förvalta kreditinstitutets och de till samma konsolideringsgrupp som detta hörande företagens innehav. Tjänsteföretaget har också rätt att temporärt äga sådana fastigheter eller aktier i fastighetssammanslutningar vilka utgjort säkerheter för fordringar som ett till konsolideringsgruppen hörande företaget inte lyckats driva in. Ordet tjänsteföretag fogas till paragrafens samtliga tre moment.

26 §. *Inrättande av en filial i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.* I paragrafen regleras förfarandet i samband med att en filial inrättas en någon annan EES-stat. Bestämmelser som förfarandet ingår i artikel 19 i andra bankdirektivet.

Enligt den gällande paragrafens 2 mom. skall kreditinstitutet underrätta finansinspektionen om att det inrättar en filial och finansinspektionen skall underrätta motsvarande myndighet i den ifrågavarande staten om inrättandet. Stadgandet som anger tiderna baserar sig på artikel 19.3 i andra bankdirektivet.

I paragrafens 3 mom. regleras förfarandet i det fall att finansinspektionen observerar att kreditinstitutets ekonomiska situation och förvaltning inte uppfyller de villkor som denna lag stadgar för kreditinstitut. I så fall skall finansinspektionen vägra lämna en sådan underrättelse som avses i 2 mom. Den ändring som föreslås i paragrafens 3 mom. är av teknisk karaktär och måste göras med anledning av den ändring som föreslås i 2 mom.

26 a §. *Ett till en konsolideringsgrupp hörande finansiellt instituts etableringsrätt och rätt att tillhandahålla tjänster.* Det har saknats en specialreglering av ett till en konsolideringsgrupp hörande finansiellt instituts etableringsrätt och rätt att tillhandahålla tjänster. Ett sådant stadgande föreslås nu bli fogat till lagen i överensstämmelse med bestämmelserna i andra bankdirektivet.

I paragrafen föreslås stadganden om den etableringsrätt och rätt att tillhandahålla tjänster som tillkommer ett finansiellt institut som hör till ett kreditinstituts konsolideringsgrupp. Inom EES tillämpas principen med ett enda verksamhetstillstånd som ger kreditinstitutet rätt att bedriva verksamhet inom hela EES. Kreditinstitutets verksamhetstillstånd gäller också för ett finansiellt institut som hör till kreditinstitutets konsolideringsgrupp och är verksamt under dettas ansvar. Ett finansiellt institut som hör till ett kreditinstituts konsolideringsgrupp kan etablera ett filialkontor eller tillhandahålla tjänster inom EES med iakttagande av samma förfarande som kreditinstitutet.

Ett finansiellt institut skall, för att kunna utnyttja friheten att etablera sig och tillhandahålla tjänster, dels tillhöra ett kreditinstituts konsolideringsgrupp och omfattas den gruppbaseade tillsynen och dels uppfylla de övriga förutsättningar som stadgas i andra bankdirektivet. En förutsättning är att ett eller flera kreditinstitut tillsammans förfogar över minst 90 procent av den rösträtt som det finansiella institutets aktier medför, att det i det finansiella institutets stiftelseurkund och bolagsordning eller i dess stadgar finns bestämmelser om den planerade verksamheten och om tillhandahållandet av de tilltänkta tjänsterna, att de kreditinstitut som äger det finansiella institutet har ett i Finland giltigt verksamhetstillstånd, att de kreditinstitut som äger det finansiella institutet har utfäst sig att solidariskt svara för dess åtaganden samt att de kan intyga att bolagets leds enligt stabila och sunda affärsprinciper.

Enligt artikel 18.2 i andra bankdirektivet skall hemlandets behöriga myndigheter förvisa sig om att ett finansiellt institut uppfyller de krav som ställs för rätten till etablering och tillhandahållande av tjänster. Enligt paragrafens 2 mom. skall finansinspektionen kontrollera att förutsättningarna är uppfyllda och ge det finansiella institutet ett intyg om att så är fallet.

När ett finansiellt institut etablerar en filial och tillhandahåller tjänster gäller motsvarande rapporteringsförfarande som i fråga om kreditinstitut. Till underrättelsen skall fogas finansinspektionens intyg om att förutsättningarna är uppfyllda.

Ett finansiellt institut förlorar sin på verksamhetstillståndet för ett kreditinstitut som hör till samma konsolideringsgrupp baseade rätt till etablering och tillhandahållande av

tjänster, om det inte längre uppfyller de förutsättningar som anges ovan. Av denna anledning är det skäl att i paragrafens 3 mom. stadga om ett finansiellt instituts skyldighet att underrätta finansinspektionen om alla sådana i dess förhållanden inträffade förändringar som påverkar de i 1 mom. stadgade förutsättningarna. Det finansiella institutets rapporteringsskyldighet är en förutsättning för att finansinspektionen för sin del skall kunna underrätta tillsynsmyndigheterna i andra EES-stater om att det finansiella institutet inte uppfyller de förutsättningar som anges i 1 mom. Alla sådana staters myndigheter skall informeras, där det finansiella institutet har inrättat en filial eller tillhandahåller tjänster.

Den reglering som gäller finansiella institut baserar sig på artikel 18 i andra bankdirektivet.

68 §. *Generalklausul om riskkontroll.* I paragrafens 2 mom. stadgas om finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter om valutakursrisker och begränsning av sådana i förhållande till kreditinstitutets kapitalbas. Lagrummet föreslås bli så ändrat att finansinspektionen kan meddela föreskrifter inte bara om valutakursrisker utan också om ränterisker och övriga marknadsrisker.

Uppföljningen av kreditinstitutens risker utgör en del av tillsynen över dem. Det är finansinspektionen som ansvarar för tillsynen över ett enskilt kreditinstituts verksamhet. Enligt lagen om finansinspektionen utövas tillsyn över finansmarknaden och dem som är verksamma på den av finansinspektionen vid Finlands Bank. Finansinspektionen svarar således i samband därmed också för tillsynen över kreditinstitutens valuta-verksamhet samt övriga marknadsrisker.

De risker som orsakas av ett kreditinstituts verksamhet kan indelas i kredit-, marknads- och likviditetsrisker samt i operationella och strategiska risker. Med marknadsrisk avses risken för att ett kreditinstitut orsakas förlust av förändringar i marknadspriserna, t.ex. då räntor, valutakurser, aktiekurser eller priserna på nyttigheter utvecklas i en för kreditinstitutet oförmånlig riktning eller volatiliteten ökar. Marknadsrisken inbegriper således ränte-, valutakurs och aktiekursrisken samt övriga prisrisker. Med operationell risk avses risken för att brister i informations- eller andra system eller i interna tillsyns- och säkerhetsrutiner orsakar oförutsedda förluster. Med strategiska risker avses den situationen

att ett kreditinstitut utgående från sina strategiska preferenser förverkligar en handlingspolitik som på sikt kan leda till att kreditinstitutets lönsamhet eller soliditet äventyras. Det är kreditinstitutets ledning som ansvarar för utformningen av handlingspolitiken.

Kreditrisken begränsas av 69, 70 och 71 §§ kreditinstitutslagen som uttryckligen stadgar om exponering för kundrisker. Med stöd av 66 § kreditinstitutslagen kan finansinspektionen meddela föreskrifter om likviditeten. Om marknadsrisken och den operationella risken stadgas emellertid i kreditinstitutslagen inga mera detaljerade begränsningar än generalklausulen i 68 §.

Gällande 68 § kreditinstitutslagen innehåller ett allmänt stadgande om kreditinstituts, holdingsammanslutningars och till samma konsolideringsgrupp hörande företags riskkontrollsystem. Enligt stadgandet får ett kreditinstitut, en holdingsammanslutning eller ett företag som hör till samma konsolideringsgrupp inte i sin verksamhet ta en så stor risk att detta medför väsentlig fara för kreditinstitutets eller holdingsammanslutningens soliditet. Stadgandet förutsätter dessutom att kreditinstitutet, holdingsammanslutningen eller det till samma konsolideringsgrupp hörande företaget har riskkontrollsystem som är tillräckliga med hänsyn till verksamheten. I paragrafen uppställs för kreditinstitut en allmän skyldighet att undvika riskexponering. Även om risktagning är ett väsentligt element i bankverksamhet måste riskexponeringen begränsas så att t.ex. större förändringar i ränteläget eller valutakurserna inte medför väsentlig fara för bankens lönsamhet och soliditet. Redan i motiveringen till depositionsbankslagen konstaterades att det vid bestämmandet av interna begränsningar måste beaktas att dessa uppställs med tanke på de risker som ansluter sig till bankens hela verksamhet och inte enbart för de risker som är förenade med vissa instrument.

En förutsättning för att kreditinstitutets verksamhet skall kunna utvecklas i en sund riktning i en föränderlig verksamhetsmiljö är att kreditinstitutet själva fäster större avseende vid att deras riskexponeringar avvägs mot risktagningsförmågan och att deras riskkontrollsystem utvecklas i enlighet med de krav som förändringarna i verksamhetsmiljön ställer. Eftersom enskilda kreditinstitut överskrida riskexponeringar eller brister i riskkontrollsystemen, i det fall att förluster

uppkommer emellertid kan orsaka störningar på finansmarknaden och rentav äventyra hela det finansiella systemets stabilitet, är det synnerligen viktigt att finansinspektionens befogenheter i detta sammanhang utökas också vad gäller de marknadsriskerna som kreditinstituten exponeras för.

Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar måste i varje enskilt fall vara grundade på dess i vederbörlig ordning tilldelade behörighet. Enligt det föreslagna stadgandet ges finansinspektionen rätt att meddela föreskrifter dels om de tillsynssystem som stadgas i paragrafens 1 mom., dels att meddela föreskrifter om ett kreditinstituts och ett till samma konsolideringsgrupp som detta hörande företags valutakurs- och ränterisker samt övriga marknadsriskerna och att uppställa begränsningar för dessa riskexponeringar i förhållande till kreditinstitutets och dess konsolideringsgrupps kapitalbas.

De föreskrifter som finansinspektionen meddelar med stöd av stadgandet är av det slag som avses i lagen om åtgärder som gäller myndigheternas föreskrifter och anvisningar (573/89). Allmänna föreskrifter rörande samtliga tillsynsobjekt kan ange bl.a. minimikrav som ställs på riskuppföljnings- och informationssystem samt på intern övervakning och likaså de mot kapitalbasen vägda gränserna för valuta-, ränte- och övriga marknadsriskerna. Finansinspektionen kan med stöd av det nya stadgandet således uppställa begränsningar t.ex. i fråga om ett kreditinstitut och till samma konsolideringsgrupp som detta hörande företags valutaposition och likaså i fråga om potentiella förluster till följd av förändringar i räntor och aktiekurser.

Stadgandet innebär en möjlighet att uppställa begränsningar med avseende på marknadsriskerna dels för kreditinstitut, dels för ett företag som hör till samma konsolideringsgrupp som dessa. Detta är viktigt för att det skall kunna säkerställas att tillsynen blir så heltäckande som möjligt och inte blir möjligt att kringgå de fastställda begränsningarna.

Enligt marknadsriskdirektivet skall ett kreditinstitut ha en kapitalbas som täcker hela verksamhetens valutakursriskerna. Motsvarande stadgande föreslås i 78 b §. Enligt direktivet kan kapitalbasen för täckning av valutakursrisken beräknas på tre alternativa sätt. Enligt den enklaste metoden skall kapitalkravet beräknas endast till den del som den be-

räknade valutakursrisken överstiger 2 % av kreditinstitutets kapitalbas. Den beräknade totala nettoposition i valuta på vilken kapitalkravet beräknas utgör emellertid ingen riskindikator, eftersom valutorna inom den sammanräknas med samma vikt.

Enligt marknadsriskdirektivet skall kreditinstitutet beräkna den kapitalbas som krävs för att täcka den med värdepapperen förenade positionsrisken. Positionsrisken indelas i allmänna och specifika risker. Med allmän risk avses risken för generella rörelser på marknaden, dvs. marknadsrisken, och med specifik risk avses den risk som hänför sig till den som har utfärdat ett instrument eller, i fråga om ett derivatinstrument, den som har utfärdat det underliggande instrumentet. Den allmänna risken beräknas separat för sådana till handelslagret hörande poster vilkas värde förändras i och med ränteförändringar och separat för sådana poster vilkas värde förändras i och med växlingar i aktiekurserna. Den allmänna risk som är förenad med sådana till handelslagret hänförliga poster som är utsatta för förändringar kan enligt direktivet beräknas på tre alternativa sätt. Dessutom kan kreditinstitutet använda sin egen modell för beräkning av den allmänna risken, såvida det enligt modellen uträknade kapitalkravet alltid blir minst lika stort som det enligt direktivet beräknade kapitalkravet. Den allmänna risk som är förenad med sådana i handelslagret ingående poster som är utsatta för växlingar i aktiekurserna kan enligt direktivet beräknas på ett enda sätt. Till åtskillnad från vad som är fallet när det gäller beräkning av kapitalkravet för täckning av valutakursrisken, beräknas kapitalkravet för täckning av den risk som är förenad med växlingar i aktiekurser och ränteförändringar endast på poster som ingår i handelslagret. I fråga om annan verksamhet beräknas däremot inget kapitalkrav för dessa risker. Emellertid kan också ett kreditinstituts övriga verksamhet vara förenad både med ränterisk och med risk som orsakas av förändrade aktiekurser.

Riskgränsen kan fastställas i relation till kreditinstitutets och dess konsolideringsgrupps kapitalbas, ty denna kan anses utgöra ett mått på kreditinstitutets risktagningsförmåga.

Den mot kreditinstitutets och dess konsolideringsgrupps kapitalbas vägda gräns som fastställts för valutakursrisker och övriga marknadsrisker gäller en viss grupp av till-

synsobjekt, t.ex. depositionsbanker och företag som hör till samma konsolideringsgrupp som dessa. Om finansinspektionen uppställer begränsningar för marknadsriskerna är det viktigt att dessa följer samma principer för hela den grupp av tillsynsobjekt som riskgränserna gäller. Av denna anledning skall finansinspektionen när den uppställer gränser för ett kreditinstituts och ett till samma konsolideringsgrupp som detta hörande företags valutakurs- och ränterisker samt övriga marknadsrisker, definiera hur den ifrågavarande risken skall mätas vid en jämförelse av den förverkligade risken i förhållande till den av finansinspektionen fastställda riskgränsen. Det förutsätts emellertid inte att den av finansinspektionen fastställda metoden för beräkning av riskgränsen används vid ett kreditinstituts och ett till samma konsolideringsgrupp som detta hörande företags interna riskberäkningar.

69 §. *Anmälan om kundrisker.* I paragrafens 3 mom. definieras begreppet stor kundrisk. Riskens storlek bedöms i förhållande till kreditinstitutets kapitalbas. En kundrisk anses vara stor om den uppgår till över 10 % av ett kreditinstituts kapitalbas. Enligt marknadsriskdirektivet skall ett kreditinstituts fordringar, placeringar och poster utanför balansräkningen delas mellan sådana som ingår i handelslagret och i sådana som hänför sig till den övriga verksamheten. Den kundrisk som är förenad med posterna i handelslagret beräknas inte på samma sätt som den kundrisk som är förenad med de till den övriga verksamheten hörande posterna.

Också de poster som hör till kapitalbasen beaktas på olika sätt vid bedömningen av de poster som inte hör till handelslagret respektive de kundrisker som är förenade med hela verksamheten. I detta avseende hänvisas endast till kundriskens förhållande till kapitalbasen medan innebörden av detta begrepp i vardera situationen bestäms enligt vad som i 72 § stadgas om kapitalbasen. Den i 3 mom. ingående hänvisningen ändras så att den avser 72—75 §§.

70 §. *Begränsningar av kundriskerna.* Stadgandet om begränsning av kundriskerna behöver inte tillämpas på företag som hör till samma konsolideringsgrupp, eftersom de omfattas av den gruppbaseerade tillsynen. En förutsättning för att ett tjänsteföretag skall kunna hänföras till de företag som hör till en konsolideringsgrupp är att tjänsteföretag nämns också i denna paragraf. Det i para-

grafens 4 mom. stadgade undantaget som innebär att vad som stadgas i 1 och 2 mom. inte skall tillämpas, gäller också sådana kundföretag som är tjänsteföretag och hör till samma konsolideringsgrupp.

71 §. *Konsolideringsgruppens kundrisker.* I paragrafens 1 mom. stadgas om de till en konsolideringsgrupp hörande företagens kundrisker. En förutsättning för att tjänsteföretag skall kunna hänföras till företagen i en konsolideringsgrupp är att det också i denna paragrafs 1 mom. tas in ett omnämmande om tjänsteföretag. Skyldigheten att rapportera sådana stora kundrisker som förekommer inom en konsolideringsgrupp gäller både holdingsammanslutningar och kreditinstitut som har i 5 § 2 mom. angiven bestämmanderätt i ett annat kreditinstitut, finansiellt institut eller tjänsteföretag.

72 §. *Kapitalbasens minimibelopp.* Paragrafens rubrik föreslås bli ändrad. I paragrafen regleras soliditetsrelationen och fastställs den minsta kapitalbas som ett kreditinstitut ständigt förutsätts ha. Paragrafens nya rubriker en bild av regleringen efter de förlagna ändringarna.

I paragrafens 1 mom. regleras den kapitalbas som ett kreditinstitut förutsätts ha för att trygga sin soliditet. Kreditinstitutets kapitalbas skall i förhållande till de risker som ingår i dess fordringar, placeringar och förbindelser utanför balansräkningen vara minst så stor som stadgas i detta kapitel. Med risker som är förenade med ett kreditinstituts fordringar, placeringar eller förbindelser utanför balansräkningen avses de av envar post orsakade risker som har beräknats enligt detta kapitel. Stadgandena om riskberäkningen är inte desamma för poster i handelslagret som för den övriga verksamheten, när det gäller sådana kreditinstitut som i fråga om posterna i handelslagret måste tillämpa de metoder för beräkning av kapitalbasen som anges i marknadsriskdirektivet.

Enligt paragrafens nya 2 mom. skall ett kreditinstituts kapitalbas alltid nå upp till minimigränsen. Stadgandet motsvarar lagens förra 13 § 2 mom.

Paragrafens nuvarande 2 mom. blir 3 mom.

I paragrafens 4 mom. stadgas hur den kapitalbas som definieras nedan i 74 a § skall beaktas vid beräkningen av den lägre gränsen för kapitalbasen och vid täckningen av kundriskerna. Till kapitalbasen får i syfte att täcka kapitalkravet med anledning av de

marknadsrisker som avses nedan i 78 a och 78 b §§, utöver den primära och kompletterande kapitalbasen räknas de poster som anges i marknadsriskdirektivets bilaga 5 (s.k. Tier III). Dessa poster definieras närmare i 74 a §. På motsvarande sätt får dessa poster dessutom beaktas i samband med att begränsningarna av stora kundrisker kalkyleras i fråga om kunder vilkas stora kundrisker inkluderar poster som ingår i handelslagret.

74 a §. *Övrig kapitalbas.* Sådana poster som avses i lagrummet är den nettovinst i handelslagret som avses i marknadsriskdirektivets bilaga 5 och, på de villkor som anges i direktivet, sådana skuldförbindelser som är efterställda övriga skulder.

Till nettovinsten i handelslagret kan hänföras dettas icke-realiserade värdestegring och sådana av poster som ingår i handelslagret erhållna ränte-, dividend- och andra sådana avkastningar som inte ingår i det fria kapital som hänförs till det primära kapitalet. Sådana poster är närmast de under räkenskapsperioden uppkomna icke-reviderade avkastningarna.

Såsom skuldförbindelser enligt lagrummet kan godtas sådana i förhållande till vanliga skulder efterställda skuldförbindelser utan säkerhet (debenturer) vilkas löptid är minst två år och som det är förbjudet att betala på förfallodagen om detta skulle leda till att den lagstadgade soliditetsrelationen underskrids. Dessutom har dessa posters maximibelopp enligt direktivet begränsats till 150 procent av den primära kapitalbas som ett kreditinstitut förfogar över efter att det i 78 § angivna minimikravet i fråga om kapitalbasen har uppfyllts.

I syfte att sätta i kraft direktivets detaljerade bestämmelser meddelar finansinspektionen närmare föreskrifter om de i lagrummet angivna posternas innehåll och om begränsning av deras belopp i förhållande till den primära kapitalbasen.

76 §. *Riskgruppering av fordringar och investeringar.* Den gällande paragrafen innehåller en riskgruppering av kreditinstituts fordringar och investeringar. Till paragrafens 1 mom. I gruppen 5 punkten hänförs sådana fordringar hos Europeiska gemenskapen och andra fordringar, för vilka säkerheten utgörs av värdepapper som gemenskapen emitterat. Nu föreslås det att till punkten fogas också värdepapper som Europeiska gemenskapen har emitterat. Till dessa fordringar ansluter sig inga nämnvärda risker med tanke på ett

kreditinstituts verksamhet. Stadgandet överensstämmer med artikel 2 i det direktiv som Europeiska gemenskapernas kommission utfärdade den 31 maj 1995 (95/15/EG).

78 §. *Kapitalkrav för täckning av kreditrisker.* Paragrafens rubrik ändras så att den avser kapitalkraven för täckning av kreditrisken, eftersom det i 78 a och 78 b §§ ställs krav också på kapitalbasen för täckning av andra risker. Med kreditrisk avses sådana i 76 § angivna fordringar och placeringar som har multiplicerats med de i 78 § angivna koefficienterna för ifrågasvarande fordrings- och investeringsgrupp. Kreditrisken för förbindelser utanför balansräkningen bestäms i enlighet med 77 §.

78 a §. *Kapitalkraven för täckning av positionsriskerna samt avvecklings- och motpartsriskerna.* I paragrafens 1 mom. uppställs för kreditinstitut skyldigheten att ha en kapitalbas som täcker de i 2 mom. angivna av handelslagret orsakade positions-, avvecklings- och motpartsriskerna.

De i momentets 2 mom. ingående definitionerna av begreppen positions-, avvecklings- och motpartsrisk motsvarar de definitioner som ingår i marknadsriskdirektivet. Ett kreditinstitut skall beräkna sin av handelslagret orsakade allmänna och specifika risk samt den av teckningsförbindelserna orsakade risken (positionsrisken). Med allmän risk avses den risk som orsakas av den allmänna utvecklingen på marknaden. Med specifik risk avses den risk som beror på omständigheter hänförliga till den som utfärdat instrumentet eller, i fråga om ett derivatinstrument, den som utfärdat det underliggande instrumentet. Dessutom skall ett kreditinstitut beräkna den risk som orsakas av till handelslagret hänförliga icke avvecklade transaktioner (avvecklingsrisk) samt den till handelslagret hänförliga risk som orsakas av en motparts betalningsoförmåga (motpartsrisk).

Med icke avvecklade transaktioner avses sådana transaktioner rörande värdepapper i handelslagret som inte har avvecklats efter den avtalade leveransdagen. Med transaktion avses emellertid härvid inte repor och omvända repor och inte heller utlåning och lån av värdepapper.

Med motpartsrisk avses den risk som orsakas av motpartens betalningsoförmåga. Motpartsrisken i förening med handelslagret beräknas när det är fråga om kredittransaktioner. Därmed avses transaktioner där ett kre-

ditinstitut har erlagt betalning för en post som ingår i handelslagret innan det har erhållit posten, eller där kreditinstitutet har levererat en post som ingår i handelslagret innan det har erhållit betalning för den. Dessutom beräknas motpartsrisken på repor och omvända repor samt på utlåning och lån av värdepapper i sådana fall då dessa gäller värdepapper som ingår i handelslagret. Vidare beräknas motpartsrisken på icke-standardiserade derivatavtal och likaså på arvodes-, kommissions- och dividendfordringar som orsakas av poster som ingår i handelslagret samt på andra motsvarande fordringar.

I paragrafens 3 mom. definieras den kapitalbas som ett kreditinstitut förutsätts ha för att täcka positionsrisken samt avvecklings- och motpartsrisken. Finansinspektionen meddelar föreskrifter om beräkning av positionsrisken och avvecklings- och motpartsrisken samt om kapitalkravet för täckning av dessa risker. Finansinspektionens föreskrifter skall vara grundade på marknadsriskdirektivet. I finansinspektionens föreskrifter beaktas kommissionens tolkningar av direktivets innehåll. Kapitalkraven för täckning av de i denna paragraf nämnda riskerna ställs utöver vad som på andra ställen i denna lag stadgas om kapitalkraven.

Direktivets reglering av kapitalkravet för täckning av positions-, avvecklings- och motpartsriskerna är ny och tekniskt sett synnerligen komplicerad. Dessutom måste det vara möjligt att flexibelt följa EG:s tolkningar av direktivet. På dessa grunder lämnas regleringen av kapitalbasen för täckning av de i denna paragraf angivna riskerna beroende av de föreskrifter som finansinspektionen utfärdar.

78 b §. *Kapitalkrav för täckning av valutakursriskerna och andra risker.* Enligt paragrafens 1 mom. skall kreditinstitut ha en kapitalbas som täcker de valutakurs- och övriga risker som avses i 2 mom.

De i paragrafens 2 mom. intagna definitionerna av begreppen valutakursrisk och andra risker motsvarar dem som används i marknadsriskdirektivet. Ett kreditinstitut skall beräkna hela den med verksamheten förenade valutakursrisken samt de övriga risker som är jämförbara med dem som avses i kreditinstitutslagens 9 kap. (övriga motsvarande risker).

Med valutakursrisk avses risken för att kreditinstitutet gör förlust på grund av att valutakurserna ändras i en för kreditinstitutet

oförmånlig riktning. Övriga motsvarande risker är sådana som kan jämföras med de risker som avses i direktivet om kapitaltäckningsgrad för kreditinstitut och i marknadsriskdirektivet. Till kategorin övriga motsvarande risker hör således bl.a risker som orsakas av ändrade priser på nyttigheter. Enligt direktivet skall ett kreditinstitut täcka övriga motsvarande risker med en tillräcklig kapitalbas.

I paragrafens 3 mom. definieras den kapitalbas som ett kreditinstitut förutsätts ha för att täcka valutakursrisken och övriga risker. Finansinspektionen meddelar föreskrifter om beräkning av valutakursrisken och övriga motsvarande risker samt om den kapitalbas som krävs för täckning av dessa risker. Finansinspektionens föreskrifter baserar sig på marknadsriskdirektivet. I finansinspektionens föreskrifter beaktas kommissionens tolkningar av direktivbestämmelserna. De kapitalkrav som ställs för täckning av de risker som nämns i denna paragraf kompletterar det som på andra ställen i denna lag stadgas om kapitalkrav.

Direktivets reglering av kapitalkraven för täckning av valutakursrisker och övriga risker är ny och tekniskt sett synnerligen komplicerad. Det blir nödvändigt att följa hur direktivets bestämmelser tolkas inom Europeiska gemenskapen. Därför föreslås att regleringen av den kapitalbas som krävs för täckning av de risker som nämns i denna paragraf lämnas beroende av finansinspektionens föreskrifter.

78 c §. *Undantag som orsakas av handelslagret.* Beräkningen av riskerna i förening med poster som ingår i handelslagret skiljer sig från beräkningen av riskerna i förening med poster som hänför sig till ett kreditinstituts övriga verksamhet.

I paragrafens 1 mom. stadgas i fråga om de i handelslagret ingående posterna vissa undantag, för att dessa inte skall räknas två gånger vid beräkningen av kapitalkravet. På de i handelslagret ingående posterna tillämpas inte den i 76 § stadgade riskgrupperingen av fordringar och investeringar och inte heller den i 77 § stadgade riskgrupperingen av förbindelser utanför balansräkningen. Kreditrisken i förening med de poster som ingår i handelslagret utgör en del av den positionsrisk som regleras i 78 a § och blir beaktad i det sammanhanget.

I paragrafens 2 mom. stadgas att kundrisken i samband med poster som ingår i han-

delslagret skall beräknas på det sätt som finansinspektionen närmare bestämmer. På motsvarande sätt skall dessa poster inte beaktas när kundrisken i samband med den övriga verksamheten beräknas. Kundrisken, vari inkluderas också kundrisken i förening med poster som ingår i handelslagret, skall jämföras med den primära och supplementära kapitalbasen, utökad med den kapitalbas som anges i 74 a §.

Enligt paragrafens 3 mom. har finansinspektionen rätt att bevilja ett kreditinstitut undantag från skyldigheten att tillämpa särskilda riskberäkningsregler i fråga om poster som ingår i handelslagret. Ett kreditinstitut som har fått undantagstillstånd skall liksom för närvarande beräkna kreditrisken för samtliga poster med iakttagande av den riskgruppering som anges i 76 och 77 §§ och kundriskerna i enlighet med 69 §. I fråga om dessa kreditinstitut orsakar stadgandena om handelslagret inga ändringar i den reglering som gäller kapitalbasen och soliditeten. Det kapitalkrav som orsakas av de i 78 b § angivna valutakursriskerna och övriga riskerna gäller däremot samtliga kreditinstitut och hela deras verksamhet.

I paragrafens 4 mom. stadgas om förutsättningarna för beviljande av tillstånd enligt 3 mom. Finansinspektionen kan bevilja sådant tillstånd om handelslagrets värde inte varaktigt överstiger fem hundrededelar och aldrig sex hundrededelar av den senast fastställda balansomslutningen och summan av förbindelserna utanför balansräkningen. Dessutom skall samtidigt också vissa fasta marktbelopp underskridas, vilket innebär att handelslagrets värde inte varaktigt får överstiga ett marktbelopp som motsvarar 15 miljoner ecu eller 100 miljoner mark och aldrig ett marktbelopp som motsvarar 20 miljoner ecu eller 140 miljoner mark.

Ett kreditinstitut som har fått ett sådant tillstånd som avses i 3 mom. måste emellertid fortlöpande ge akt på att det uppfyller tillståndsförutsättningarna. Undantaget upphör att gälla om kreditinstitutet inte längre uppfyller tillståndsvillkoren.

79 §. *Minimibeloppet av konsolideringsgruppens kapitalbas.* Ordet tjänsteföretag föreslås bli fogat till paragrafens 1 mom. En förutsättning för att den gruppbase tillsynen skall kunna utsträckas till tjänsteföretag är att också regleringen av konsolideringsgruppens minsta kapitalbas utsträcks till tjänsteföretag.

I paragrafens 2 mom. stadgas hur den kapitalbas som krävs för täckning av marknadsriskerna skall beräknas i fråga om en konsolideringsgrupp. Den gruppbaseade kapitalbas som krävs för täckning av avvecklings- och motpartsrisken i samband med de i handelslagret ingående posterna beräknas med tillämpning av de principer som skall iakttas vid uppgörandet av koncernbokslutet.

Enligt paragrafens 3 mom. beräknas den positionsrisk som orsakas av de i handelslagret ingående posterna och den valutakursrisk som orsakas av hela verksamheten samt beloppet av den konsoliderade kapitalbas som krävs för täckning av övriga motsvarande risker på så sätt att den kapitalbas som krävs för täckning av dessa risker sammanräknas för varje företag som hör till konsolideringsgruppen. Detta förfarande överensstämmer med marknadsriskdirektivet. Finansinspektionen skall i sina föreskrifter beakta direktivets bestämmelser och kommissionens tolkningar av direktivets innehåll.

80 §. *Skyldighet att öka kapitalbasen.* Stadgandets ordalydelse föreslås bli justerad i överensstämmelse med de ändringar som föreslås i 72 §. I 72 § regleras kapitalbasens relativa och fasta minimibelopp. Därutöver skall ett kreditinstituts kapitalbas täcka marknadsriskerna. Samtliga krav som gäller ett kreditinstituts kapitalbas har sammanställts i ett och samma kapitel, vilket innebär att det särskilda stadgandet i 13 § 3 mom. inte längre behövs.

I paragrafen regleras förfarandet i en situation där ett kreditinstituts eller dess konsolideringsgrupps kapitalbas sjunker under det ovan i detta kapitel stadgade minimibeloppet. Från tillsynsynpunkt är det nödvändigt att kreditinstitutet och holdingsammanslutningen i dessa situationer är rapporterings-skyldiga direkt till finansinspektionen. Därutöver skall kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen utan dröjsmål vidta åtgärder för att öka kapitalbasen till den stadgade nivån eller för avslutande av den verksamhet som tillståndet avser. Finansinspektionen skall antingen sätta ut en tid inom vilken kreditinstitutet och dess konsolideringsgrupp skall uppfylla kapitalkraven eller också framställa hos finansministeriet om återkallande av kreditinstitutets verksamhetstillstånd. Den omständigheten att en tid utsätts hindrar inte att kreditinstitutets verksam-

hetstillstånd återkallas enligt 12 §.

94 §. *Tystnadsplikt.* Paragrafen stadgar om skyldigheten att hemlighålla uppgifter som erhållits inom ett kreditinstituts verksamhet och i anslutning därtill.

I paragrafens 1 mom. anges vilka tystnadsplikten gäller samt omfattningen av tystnadsplikten. I föreslagna 3 a § införs begreppet tjänsteföretag, vilket innebär att tystnadsplikten utsträcks till att gälla medlemmarna och suppleanterna i ett till samma konsolideringsgrupp som ett kreditinstitut hörande tjänsteföretags förvaltningsorgan samt de anställda hos tjänsteföretaget. De uppgifter som tjänsteföretaget sköter är i allmänhet av en sådan karaktär att de anställda kommer i kontakt med sekretessbelagda uppgifter om kreditinstitutets kunder. Tjänsteföretaget kan t.ex. producera ADB- och andra datatekniska tjänster för kreditinstitutet eller också förvärva och förvalta egendom som utgjort säkerhet hos kreditinstitutet.

Ett tjänsteföretag kan också ha andra kunder än kreditinstitut och dessas kunder. Den tystnadsplikt som avses i denna paragraf behöver inte utsträckas till att gälla uppgifter om andra kunder. Då ett tjänsteföretag sköter andra uppgifter än sådana som hänför sig till ett kreditinstituts verksamhet skall de inom affärsverksamhet gällande allmänna sekretessprinciperna tillämpas.

Tystnadsplikten omfattar den ekonomiska situationen hos ett kreditinstituts kund eller någon annan person med anknytning till kreditinstitutets verksamhet eller någons personliga förhållanden eller affärs- eller yrkeshemligheter. Med en annan person som har anknytning till verksamheten avses fysiska eller juridiska personer som t.ex. har förhandlat med kreditinstitutet utan att förhandlingarna har lett till ett kundförhållande eller som annars har lämnat upplysningar om sina affärer utan att detta haft samband med det egna kundförhållandet. Den tystnadsplikt som avses i denna paragraf avser uppgifter som har erhållits i anslutning till ett kreditinstituts affärsverksamhet.

På motsvarande sätt kan ett finansiellt institut som hör till samma konsolideringsgrupp som ett kreditinstitut också ha egna kunder som inte har någon anknytning till kreditinstitutets verksamhet. I fråga om ett finansiellt institut som hör till ett kreditinstituts konsolideringsgrupp infattar den i denna paragraf angivna tystnadsplikten enbart den ekonomiska situationen hos kreditinstitutets

kunder eller hos andra personer med anknytning till kreditinstitutets verksamhet eller någons personliga förhållanden samt affärs- eller yrkeshemligheter. Denna precisering innebär en inskränkning av området för den i denna paragraf angivna tystnadsplikten i fråga om finansiella institut som hör till en konsolideringsgrupp. Den i paragrafen reglerade tystnadsplikten gäller inte sådana egna kunder hos företagen, vilka inte har någon anknytning till kreditinstitutets verksamhet.

Ordet tjänsteföretag föreslås bli fogat också till paragrafens 2 och 3 mom.

94 a §. *Överlämnande av upplysningar till registerförare som bedriver kreditupplysningsverksamhet.* I denna nya paragraf föreslås att det från tystnadsplikten stadgas undantag som innebär att det i större utsträckning än för närvarande blir möjligt att överlämna upplysningar till kreditupplysningsregister. Enligt förslaget skall ett kreditinstitut och ett finansiellt institut som hör till samma konsolideringsgrupp som detta ges rätt att utan hinder av kreditinstitutslagens stadgande om tystnadsplikt till en registerförare som bedriver kreditupplysningsverksamhet överlämna upplysningar om en kunds gällande kreditavtal och borgensförbindelser. Här avses upplysningar som behövs för individualisering av avtal samt upplysningar om förbindelsers ansvarsbelopp.

Det ligger både i kredit sökandens och kreditgivarens intresse att på förhand utreda beloppet av sökandens ansvarsförbindelser samt hans förmåga och möjligheter att sköta den kredit som ansökan gäller. Också kreditgivaren måste ta sin del av ansvaret för att förebygga överskuldssättning och avhålla sig från att bevilja kredit om han inser att krediten skulle innebära ekonomiska svårigheter för sökanden. För att kreditgivaren skall kunna göra en omsorgsfull bedömning av kreditvärdigheten förutsätts han ha möjlighet att få de för bedömningen nödvändiga uppgifterna.

Bedömningen av kreditvärdigheten har betydelse också för den som står i begrepp att ställa borgen eller pant för en annans skuld. Enligt 10 kap. handelsbalken skall kreditgivaren utan hinder av kreditinstitutslagens sekretesstadganden underrätta den som ställer säkerhet om sådana omständigheter som kan anses vara av betydelse för kredit sökandens betalningsförmåga. I och med att kreditgivaren får bättre möjligheter att inhämta upplysningar om sökandens betal-

ningsförmåga förbättras också pantsättarnas möjligheter att få upplysningar och därmed deras förutsättningar att bedöma sin egen ansvarsrisk.

97 a §. *Finansiella institut som bedriver valutaväxling.* I 95-97 §§ kreditinstitutslagen ingår regleringar som syftar till att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar. Regleringarna gäller kreditinstitut och till samma konsolideringsgrupp som dessa hörande finansiella institut.

Lagen har inte innehållit stadganden om finansiella institut som inte hör till någon konsolideringsgrupp. Valutaväxlingskontor i företagsform är finansiella institut. Nu utvidgas regleringen i den föreslagna paragrafens 1 mom. till att gälla sådana utanför konsolideringsgrupperna stående finansiella institut som bedriver valutaväxling. Det finns ett behov av en sådan reglering eftersom valutaväxling kan utnyttjas som ett sätt att hemlighålla eller dölja det faktum att pengar har ett olagligt ursprung. Finansiella institut som bedriver valutaväxling skall tillämpa 95 § vid identifieringen av kunder och förvaringen av identifieringsuppgifter. Också den i 96 § stadgade omsorgsplikten i anslutning till tvivelaktiga affärstransaktioner gäller finansiella institut som bedriver valutaväxling. På motsvarande sätt sträcker sig den i 97 § stadgade begränsningen av skadeståndsansvaret till finansiella institut som bedriver valutaväxling samt till dem som har handlat på sådana instituts vägnar. Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar om 95—97 §§ gäller också finansiella institut som bedriver valutaväxling.

Genom att valutaväxling blir en anmälningspliktig verksamhet som lagens 95—97 §§ skall tillämpas på, är det meningen att förhindra att finansiella institut utnyttjas för att utplåna pengars olagliga ursprung.

I paragrafens 2 mom. regleras det anmälningsförfarande som ett finansiellt institut skall iaktta innan det inleder valutaväxlingsverksamhet. Det finns inget behov att kräva verksamhetstillstånd för finansiella institut som bedriver valutaväxling. För dessas vidkommande räcker det enklare anmälningsförfarandet. Finansiella institut som bedriver valutaväxling står inte under tillsyn av finansinspektionen. Finansinspektionens tillsyn inskränker sig härvidlag till bestämmelserna om förhindrade av penningtvätt samt till de åtgärder som finansinspektionen kan vidta i fråga om andra än tillsynsobjekt.

Ett finansiellt institut skall göra anmälan till finansinspektionen innan det inleder valutaväxlingsverksamhet. Anmälan skall innehålla uppgifter om institutets ledning, ägare och verksamhetsställen. Till den skall också fogas det finansiella institutets verksamhetsplan samt ett fullständigt utdrag ur handelsregistret, inklusive bolagsordning eller stadgar. Finansinspektionen för en förteckning över de finansiella institut som har gjort anmälan, men dessa hör inte till finansinspektionens tillsynsobjekt.

Enligt paragrafens 3 mom. skall ett finansiellt institut som har gjort en sådan anmälan som avses här underrätta finansinspektionen om eventuella ändringar i den. Det finansiella institutet skall omedelbart underrätta finansinspektionen om det sker förändringar i de uppgifter som avses i 2 mom.

100 §. *Brott mot tystnadsplikten.* I paragrafen hänvisas till 38 kap. 1 och 2 §§ strafflagen.

Till paragrafen föreslås bli fogat ett straffstadgande som gäller brott mot det i 96 § 2 mom. stadgade förbudet. I 96 § kreditinstitutslagen stadgas om ett kreditinstituts och ett till samma konsolideringsgrupp som detta hörande finansiellt instituts skyldighet att underrätta finansinspektionen om det finns anledning att betvivla att de medel som används vid en kunds affärstransaktion har ett lagligt ursprung. De som är anställda hos kreditinstitutet och ett till samma konsolideringsgrupp som detta hörande finansiellt institut förbjuds att för den som misstanken gäller eller för tredje man röja att det till finansinspektionen har gjorts en anmälan på grund av misstanke om de vid transaktionen använda medlens lagliga ursprung. Straffstadgandet gäller också finansiella institut som bedriver valutaväxling. På röjande av anmälan om affärstransaktioner kan också tillämpas vad som i 16 kap. 20 § strafflagen stadgas om gynnande av brott.

I artikel 14 i direktivet om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar förutsätts att det föreskrivs om påföljder för överträdelse av de regler som har antagits för att förhindra att kreditinstitut används för att hemlighålla eller dölja egendomens olagliga ursprung. Till lagen fogas nu ett straffstadgande som gäller brott mot stadgandet om hemlighållande av att anmälan gjorts till finansinspektionen.

100 a §. *Brott mot identifieringsplikten.*

Paragrafen innehåller ett straffstadgande om brott mot den i 95 § stadgade identifieringsplikten samt mot den i 97 a § stadgade skyldigheten att förvara identifieringsuppgifter. I paragrafen stadgas bötesstraff för den som bryter mot skyldigheten att identifiera kunder eller mot skyldigheten att förvara identifieringsuppgifter. Straffstadgandet gäller också finansiella institut som bedriver valutaväxling.

Enligt artikel 14 i direktivet om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar skall det föreskrivas om påföljder för överträdelse av de regler som har antagits för att förhindra att kreditinstitut används för att hemlighålla eller dölja egendomens olagliga ursprung. Till lagen fogas nu ett straffstadgande som gäller brott mot stadgandena om skyldigheten att identifiera kunder och att förvara identifieringsuppgifter.

100 b §. *Brott mot anmälningsplikten.* För att säkra att de finansiella institut som bedriver valutaväxling uppfyller sin anmälningsplikt har i denna paragraf tagits in ett straffstadgande om brott mot den anmälningsplikt som stadgas i 97 a § 2 och 3 mom.

För ett finansiellt institut uppställs i 97 a § 2 mom. skyldighet att göra anmälan till finansinspektionen innan det börjar bedriva valutaväxlingsverksamhet. Av anmälan skall framgå uppgifter om institutets ledning, ägare och verksamhetsställen. Till anmälan skall också fogas institutets verksamhetsplan samt ett fullständigt utdrag ur handelsregistret, inklusive bolagsordning eller stadgar.

Enligt samma paragrafs 3 mom. skall ett finansiellt institut som har gjort anmälan underrätta finansinspektionen också om förändringar.

I paragrafen stadgas bötesstraff för den som bryter mot den i 97 a § stadgade anmälningsplikten eller bedriver valutaväxling utan att göra anmälan om saken.

104 §. *Kapitalbasens minimibelopp.* Paragrafhänvisningarna i lagrummets 1—3 mom. föreslås bli ändrade. I paragrafen hänvisas till det i 13 § stadgade minimikravet i fråga om kapitalbasen. Minimikravet har flyttats från 13 § 2 mom. till 72 § 2 mom. och hänvisningarna i denna paragraf föreslås bli ändrade i överensstämmelse därmed.

Ikraftträdelsestadgande. Till lagen föreslås bli fogat ett ikraftträdelsestadgande med tanke på finansiella institut som bedriver valu-

taväxling redan när lagen träder i kraft. Ett finansiellt institut som bedriver valutaväxling när denna lag träder i kraft skall inom tre månader efter ikraftträdandet göra en anmälan till finansinspektionen med uppgifter om företagets ledning, ägare och verksamhetsställen. Till meddelandet skall också fogas verksamhetsplanen samt ett fullständigt utdrag ur handelsregistret, inklusive bolagsordningen eller stadgarna. Om anmälan innehåller stadgas i 97 a § 2 mom. På brott mot anmälningsplikten tillämpas straffstadgandet i 100 b §.

1.2. Lag om ändring av lagen om utländska kreditinstitut och finansiella instituts verksamhet i Finland

2 §. *Definitioner.* Definitionen av begreppet finansiellt institut i paragrafens 2) punkt föreslås bli så ändrad att den överensstämmer med motsvarande definition i kreditinstitutslagen. Definitionen inbegriper emellertid inte värdepappersföretag, även om också dessa räknas som finansiella institut. EG-regleringen omfattar värdepappersföretag och dessa funktioner regleras i den nya lag om värdepappersföretag som upphäver lagen om värdepappersförmedlingsrörelse (499/89). Om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland stadgas i en särskild lag, vilket innebär att för dessas vidkommande skall iakttas speciallagstiftning i stället för de stadganden om finansiella institut som ingår i denna lag.

4 §. *Etableringsrätt för finansiella institut.* I paragrafens 1 mom. stadgas om den rätt att tillhandahålla investerings- och andra tjänster som tillkommer ett finansiellt institut som hör till samma konsolideringsgrupp som ett utländskt kreditinstitut. Om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster stadgas i en särskild lag. Inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet gäller principen att ett verksamhetstillstånd ger ett kreditinstitut rätt att bedriva verksamhet inom hela samarbetsområdet. Ett kreditinstituts verksamhetstillstånd gäller också för ett finansiellt institut som fungerar på kreditinstitutets ansvar. I paragrafen definieras den för ett finansiellt institut tillåtna affärsverksamheten genom en hänvisning till 20 § kreditinstitutslagen.

I paragrafen räknas också upp de förutsättningar som det finansiella institutet skall

uppfylla för att det med åberopande av ett såsom moderbolag fungerande kreditinstituts verksamhetstillstånd skall få etablera en filial i Finland eller tillhandahålla tjänster här. Till början av punkt 4) har i den finska texten fogats ett pronomen som inte påverkar den svenska texten. Begreppet tillsynen över konsolideringsgrupp i momentets 5) punkt ändras till gruppbasead tillsyn, vilket bättre överensstämmer med kreditinstitutsdirektivens innehåll. Till momentet fogas en ny 6) punkt, vari det förutsätts att kreditinstitut som äger en finansiellt institut skall kunna påvisa att ett finansiellt institut leds enligt sunda affärsprinciper. Stadgandet motsvarar artikel 18.2 i andra bankdirektivet.

Enligt paragrafens 2 mom. ges ett finansiellt institut som är dotterbolag till ett finansiellt institut som uppfyller de förutsättningar som anges i 1 mom. motsvarande etableringsrätt och frihet att tillhandahålla tjänster. Också detta finansiella institut skall uppfylla de förutsättningar som anges i 1 mom. Det är fråga om bolagisering av funktionerna.

6 §. *Finansinspektionens svar.* Till denna paragraf fogas nu ett stadgande om vilka verkningar som är förenade med att finansinspektionen inte lämnar något svar. För att etableringsrätten skall kunna förverkligas stadgas det att en filial skall kunna etableras och inleda sin verksamhet i Finland efter att den 2 månaders tid som stadgas för det i 1 mom. angivna meddelandet har löpt ut, även om finansinspektionen inte har givit något svar. När finansinspektionen ger sitt svar inom den utsatta tiden kan en filial etableras så snart svaret givits. Stadgandet överensstämmer med artikel 19.5 i andra bankdirektivet.

7 §. *Återkallande av verksamhetsrättigheter.* Till paragrafen fogas ett stadgande om de åtgärder som kan riktas mot ett kreditinstituts verksamhet i Finland. Finansinspektionen skall på förhand underrätta tillsynsmyndigheten i den ifrågavarande EES-staten om sådana åtgärder som avses i 1 mom. I brådskande fall är det redan före underrättelsen möjligt att vidta i 1 mom. angivna förberedande åtgärder för att ett förbud skall bli effektivt. Detta stadgande inverkar inte på rätten att hindra verksamhet som strider mot stadganden som utfärdats i syfte att skydda allmänt intresse eller att bestraffa överträdelser. I dessa fall skall tillsynsmyndigheten i den ifrågavarande EES-staten med det sna-

raste underrättas om åtgärderna. Stadgandet motsvarar artiklarna 21.4—7 i andra bankdirektivet.

1.3. Lag om ändring av lagen om finansinspektionen

2 §. *Tillsynsobjekt.* Paragrafen innehåller en förteckning över de på finansmarknaden verksamma inrättningar, fonder, rörelser, sammanslutningar och andra företag som enligt lagen om finansinspektionen är tillsynsobjekt. Till följd av den ändrade lagstiftningen stryks i stadgandet depositionsbanker och kreditinstitut som avses i lagen om finansieringsverksamhet och ersätts med kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen (1607/93).

Genom lagen om värdepappersföretag upphävs lagen om värdepappersförmedlingsrörelse. Också i denna paragraf stryks värdepappersförmedlingsföretag och ersätts med begreppet värdepappersföretag. Förteckningen över tillsynsobjekt utökas med i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland nämnda utländskt värdepappersföretags filialer och representationskontor i Finland. I förteckningen över tillsynsobjekt stryks ordet mäklare, eftersom en mäklare i egenskap av en fysisk person inte kan betraktas som ett tillsynsobjekt. Tillsynen riktas mot den sammanslutning där mäklaren är verksam. Mäklarnas verksamhet övervakas som en del av dessa tillsynsobjekts verksamhet.

Den tekniska justeringen görs att benämningen marknadsgaranter på options- och terminsmarknaden ändras till att avse en sådan marknadsgarant som nämns i 1 kap. 4 § lagen om handel med standardiserade optioner och terminer. Vidare numreras förteckningen över tillsynsobjekten.

8 §. *Finansinspektionens direktör.* I paragrafen stadgas om de uppgifter som finansinspektionens direktör skall sköta. I paragrafens 2 mom. konstateras att verksamheten vid finansinspektionen leds och besluten fattas av finansinspektionens direktör. Ställföreträdare för direktören är en av bankfullmäktige för detta uppdrag förordnad tjänsteman vid finansinspektionen. Till paragrafen föreslås bli fogat ett stadgande som möjliggör delegering.

I enlighet härmed stadgas i 4 mom. att direktörens beslutanderätt enligt en föreskrift i arbetsordningen också kan delegeras till

någon annan tjänsteman eller befattningshavare vid finansinspektionen. Närmare föreskrifter om delegering av beslutanderätten föreslås bli intagna i den av bankfullmäktige fastställda arbetsordningen för finansinspektionen. Finansinspektionens direktör har emellertid i det enskilda fallet alltid rätt att överta avgörandet av ett ärende.

3 a kap. Samarbete med tillsynsmyndigheterna i andra stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

16 a §. *Tillsynen över marknadsriskerna.* I andra bankdirektivet finns en bestämmelse om samarbetet vid tillsynen över marknadsriskerna. Enligt artikel 14.3 i direktivet skall hemlandets och värdlandets behöriga myndigheter samarbeta vid tillsynen av risker förenade med öppna marknadsoperationer. Också i marknadsriskdirektivet finns det bestämmelser om marknadsriskerna. Enligt den föreslagna paragrafen skall finansinspektionen samarbeta med tillsynsmyndigheten i ett kreditinstituts hemland, då denna hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, vid tillsynen över marknadsriskerna som har uppkommit vid operationer på den finländska finansmarknaden. Det är ändamålsenligt att avtala om det närmare innehållet i samarbetet och om vardera tillsynsmyndighetens uppgifter i särskilda tillsynsavtal som de behöriga myndigheterna ingår sinsemellan.

16 b §. *Åtgärder som gäller finländska kreditinstitut.* I lagen om finansinspektionen föreslås stadganden om samarbete mellan tillsynsmyndigheterna. I paragrafen stadgas om förfarandet i det fall att ett finländskt kreditinstituts inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet etablerade filial inte efterlever de föreskrifter som gäller i värdlandet. Motsvarande förfarande lämpar sig för den situationen att ett kreditinstitut tillhandahåller tjänster i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. När tillsynsmyndigheten i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har underrett finansinspektionen om att föreskrifterna inte efterlevts, skall finansinspektionen vidta erforderliga åtgärder för att institutet skall åstadkomma rättelse. Finansinspektionen skall dessutom underrätta tillsynsmyndigheten i den ifrågavarande staten om de åtgärder som den har vidtagit. Stadgandet baserar sig på artikel 21.3 i andra bankdirek-

tivet. Om den närmare utformningen av samarbetet och om vardera tillsynsmyndighetens uppgifter är det ändamålsenligt att tillsynsmyndigheterna avtalar särskilt.

16 c §. *Inspektion av filialer som etablerats i Finland.* Till lagen om finansinspektionen föreslås bli fogade stadganden om samarbete vid inspektion av filialer som har etablerats i Finland.

I paragrafens 1 mom. föreslås ett stadgande om den rätt att utföra inspektioner i filialer etablerade i Finland, som tillkommer tillsynsmyndigheten i ett kreditinstituts hemland. Tillsynsmyndigheten i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan självständigt eller genom särskilt utsedda personer utföra inspektion i en filial som ett kreditinstitut eller finansiellt institut i den ifrågavarande staten har etablerat i Finland. Finansinspektionen skall på förhand underrättas om inspektionen. Stadgandet är baserat på artikel 15.1 i andra bankdirektivet.

I paragrafens 2 mom. stadgas om samarbetet mellan finansinspektionen och hemlandets tillsynsmyndighet vid kontroll av filialer som etablerats i Finland. På begäran av tillsynsmyndigheten i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan finansinspektionen inom ramen för sin behörighet utföra inspektion i en filial som ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut i den ifrågavarande staten har etablerat i Finland. Finansinspektionen kan också på annat sätt kontrollera att uppgifterna om en filial är korrekta. Detta stadgande begränsar emellertid inte de rättigheter som finansinspektionen med stöd av andra stadganden har när det gäller att inspektera i Finland etablerade filialers verksamhet. Stadgandet överensstämmer med artikel 15.2 i andra bankdirektivet. Om den närmare utformningen av samarbetet och om vardera tillsynsmyndighetens uppgifter är det ändamålsenligt att tillsynsmyndigheterna avtalar särskilt.

16 d §. *Underrättelse om åtgärder som gäller utländska kreditinstitut.* I 7 § lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland stadgas om begränsning eller förbudande av verksamhet i Finland och om underrättelse i samband därmed. I denna paragraf stadgas om underrättelse i situationer där ett i Finland verksamt kreditinstitut inte vidtar åtgärder för att åstadkomma rättelse. Finansinspektionen skall underrätta tillsynsmyndigheten i en stat

som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om den verksamhet som ett i Finland etablerat kreditinstituts eller finansiellt instituts filial bedriver strider mot lag eller föreskrifter och om filialen inte har vidtagit de åtgärder som finansinspektionen kräver för att åstadkomma rättelse. Stadgandet överensstämmer med artikel 21.3 i andra bankdirektivet. Om samarbetets närmare utformning och vardera tillsynsmyndighetens uppgifter är det ändamålsenligt att tillsynsmyndigheten avtalar särskilt.

20 §. *Tillsynsavgift.* För täckande av kostnaderna för finansinspektionens verksamhet skall tillsynsobjekten betala en tillsynsavgift.

Emittenterna av värdepapper som är föremål för offentlig handel övervakas kontinuerligt, bl.a. enligt stadgandena om skyldighet att lämna upplysningar och om begränsning av insiderhandel. Med emittenter avses i detta sammanhang sammanslutningar som har satt värdepapper i allmänt omlopp. Övervakningen syftar till att upprätthålla förtroendet för sekundärmarknaden.

Den ändring som görs i kreditinstitutslagen innebär att finansiella institut skall göra anmälan innan de inleder valutaväxlingsverksamhet. Anmälan skall göras till finansinspektionen. Dessutom skall på finansiella institut som bedriver valutaväxling tillämpas kreditinstitutslagens stadganden om hindrande av att det finansiella systemet används för tvättning av pengar samt om anmälningsplikt.

Finansinspektionen åsamkas kostnader också för skötseln av dessa tillsynsuppgifter. Det är därför nödvändigt att till förteckningen över betalningsskyldiga foga emittenter av värdepapper som är föremål för offentlig handel samt finansiella institut som bedriver valutaväxling, trots att dessa sammanslutningskategorier inte är tillsynsobjekt i den bemärkelse som avses i 2 § lagen om finansinspektionen.

1.4. Lag om ändring av affärsbankslagen

8 §. I paragrafen stadgas för affärsbankernas vidkommande om beviljande av sådana tillstånd som avses i lagen om aktiebolag. För aktiebolag är tillståndsmyndigheten i allmänhet en domstol. I fråga om affärsbankerna är tillståndsmyndigheten, med avvikelse från den allmänna regleringen i fråga om aktiebolag, redan enligt den gällande lagen finansministeriet. I enlighet med det tillägg

som föreslås i detta sammanhang skall finansministeriet i fråga om affärsbankerna också besluta om tillstånd till vinstutdelning i sådana fall som avses i 6 kap. 2 § 1 mom. lagen om aktiebolag. Enligt lagen om aktiebolag får beslut om vinstutdelning innan tre år har förflutit från registreringen av ett beslut om nedsättning av aktiekapitalet fattas endast med tillstånd av domstol, förutsatt att hela nedsättningsbeloppet har avsatts till reservfonden eller använts till täckande av en förlust för vilken det fria kapitalet inte har räckt samt förutsatt att aktiekapitalet inte har ökats med minst nedsättningsbeloppet. Finansministeriet kan vid sin prövning av en tillståndsansökan beakta bl.a. de verkningar som en vinstutdelning har på bankens soliditet.

66 §. Enligt 7 kap. 1 § 1 mom. lagen om aktiebolag är det förbjudet för ett aktiebolag att såsom pant ta emot egna aktier eller aktier i moderbolaget. Enligt stadgandet är det förbjudet att ingå avtal som strider mot detta förbud. Enligt gällande 66 § 1 mom. affärsbankslagen får en affärsbank i samband med värdepappersverksamhet som finansinspektionen har definierat, utan hinder av 7 kap. 1 § 1 mom. lagen om aktiebolag, ta emot egna aktier som pant.

Genom ändringen av 1 mom. blir det möjligt för en affärsbank att i samband med värdepappersverksamhet som finansinspektionen har definierat ta emot inte bara egna aktier som pant utan också aktier i moderbolaget. Ändringen är motiverad eftersom en affärsbank i sin helhet kan ägas av en holdingsammanslutning vars aktier är föremål för handel. Från bolagsrättslig synpunkt är

det ingen skillnad mellan att ta emot moderbolagets eller egna aktier som pant.

Till det förbud som stadgas i paragrafens 2 mom. skall på motsvarande sätt fogas ett omnämnande av aktier i moderbolaget. En affärsbank får inte ta emot aktier i sitt moderbolag som pant för ett penninglån som affärsbanken har givit för att låntagaren vid en emission skall förvärva aktier i moderbolaget.

1.5. Lag om ändring av lagen om Postbanken Ab

12 §. Enligt artikel 104 a i fördraget om Europeiska unionen är varje sådan åtgärd förbjuden som inte är baserad på tillsynsmässiga hänsyn och som ger gemenskapsinstitutioner eller gemenskapsorgan, nationella regeringar, lokala eller andra myndigheter eller andra organ eller företag inom den offentliga sektorn i medlemsstaterna positiv särbehandling hos finansiella institutioner.

Enligt den gällande lagens 12 § skall principerna för beviljande av kortfristig kredit till staten fastställas i bolagsordningen. Stadgandet står i strid med fördraget om Europeiska unionen och upphävs därför.

2. Ikraftträdande

Avsikten är att de föreslagna lagarna skall träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och stadfästs.

Med stöd av vad som anförs ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av kreditinstitutslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i kreditinstitutslagen av den 30 december 1993 (1607/93) 13 § 2 och 3 mom., *ändras* 5 § 2 mom., 10 § 2 och 3 mom., 21-23 §§, 26 § 2 och 3 mom., 68 § 2 mom., 69 § 3 mom., 70 § 4 mom. 71 § 1 mom., 72 § rubriken och 1 mom., 76 § 1 mom. § I gruppen 5 punkten, 78 § rubriken, 79 § 1 mom., 80 §, 94 § 1—3 mom., 100 § och 104 § 1—3 mom., av dessa lagrum 68 § 2 mom. sådant det lyder ändrat genom lag av den 22 december 1995 (1689/95), 100 § i lag av den 21 april 1995 (723/95) och 104 § 1 mom. i lag av den 29 december 1994 (1435/94), samt

fogas till lagen nya 3 a och 5 a §§, till 10 § ett nytt 4 mom., till 12 § ett nytt 3 mom., till 19 § ett nytt 3 mom., till lagen en ny 26 a §, till 72 § nya 2 och 4 mom. varvid nuvarande 2 mom. blir 3 mom., till lagen nya 74 a och 78 a—78 c §§, till 79 § nya 2 och 3 mom., till lagen nya 94 a, 97 a, 100 a och 100 b §§ som följer:

3 a §

Tjänsteföretag

Med tjänsteföretag avses i denna lag ett företag som huvudsakligen producerar tjänster för ett eller flera kreditinstitut genom att äga, besitta eller förvalta fastigheter, eller som producerar databehandlingstjänster eller andra motsvarande tjänster som ansluter sig till kreditinstituts huvudsakliga verksamhet.

5 §

Koncern och konsolideringsgrupp

Till en konsolideringsgrupp räknas kreditinstitut, dess holdingsammanslutningar samt kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag som är dotterföretag till kreditinstitutet eller dess holdingsammanslutning. Till konsolideringsgruppen räknas dessutom kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag som har gemensam förvaltning med kreditinstitutet eller dess holdingsammanslutning eller dotterföretag till dem eller gemensam ledning med kreditinstitutet, holdingsammanslutningen eller deras dotterföretag.

5 a §

Handelslager

Till ett kreditinstituts och ett till samma

konsolideringsgrupp som detta hörande företags handelslager räknas

1) värdepapper och derivatinstrument som kreditinstitutet eller ett företag som hör till samma konsolideringsgrupp som detta har förvärvat i avsikt att på kort sikt dra nytta av faktiska eller förväntade skillnader mellan anskaffnings- och försäljningspriserna eller andra förändringar av priser eller räntesatser,

2) skulder och derivatinstrument som skyddar de ovan nämnda posterna i handelslagret, samt

3) andra poster som kan jämföras med dem som nämns i 1 och 2 punkten.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om hur de poster som avses i 1 mom. skall hänföras till handelslagret.

10 §

Koncession

Över ett kreditinstituts ansökan om koncession skall finansinspektionens utlåtande inhämtas. Över en depositionsbanks ansökan skall dessutom inhämtas den säkerhetsfonds utlåtande vilken banken kommer att höra till. När koncession söks av en sammanslutning som är dotterföretag till ett kreditinstitut med verksamhetstillstånd i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller av ett dotterföretag till ett sådant kreditinstituts moderföretag, skall den statens tillsynsmyndighets utlåtande inhämtas.

tas. På samma sätt skall förfaras i det fall att samma fysiska eller juridiska personer har bestämmanderätten såväl i den koncessions-sökande sammanslutningen som i det ovan angivna kreditinstitutet.

Finansministeriet skall ge sitt koncessionsbeslut inom sex månader efter att ha mottagit ansökan eller, om ansökan varit bristfällig, efter att sökanden har lämnat in de för ärendets avgörande behövliga handlingarna och utredningarna. Koncessionsbeslutet skall dock alltid ges inom 12 månader efter mottagandet av ansökan.

Har beslutet inte givits inom den tid som stadgas i 3 mom. kan sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att ett beslut har givits. Finansministeriet skall underrätta besvärmyndigheten om beslutet, ifall detta har givits efter att besvär anförts. Anförande och behandling av besvär som avses i detta moment skall i övrigt i tillämpliga delar ske enligt lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

12 §

Återkallande av koncession eller begränsning av verksamheten

När finansministeriet återkallar koncessionen för ett kreditinstitut med verksamhet också i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, skall ministeriet underrätta tillsynsmyndigheten i den andra staten om sitt beslut.

19 §

Avhållande från förvärv

Om ett förvärv leder till att ett kreditinstitut blir dotterföretag till ett kreditinstitut med verksamhetstillstånd i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller dotterföretag till ett sådant kreditinstituts moderföretag, skall finansinspektionen inhämta den statens motsvarande tillsynsmyndighets utlåtande om förvärvet. På samma sätt skall förfaras om bestämmanderätten i kreditinstitutet övergår till samma fysiska eller juridiska personer som i det kreditinstitut som avses ovan.

21 §

Förhållandet mellan kreditinstitutets innehav av aktier och andelar och kreditinstitutets kapitalbas

Ett kreditinstitut får ensamt eller tillsammans med dotterföretag och i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag i aktier och andelar i en sammanslutning som idkar annan verksamhet än sådan som avses i 20 § och tjänsteföretag och av vars aktie- eller andelskapital de äger över tio procent eller en så stor del att de har över tio procent av de röster som alla aktier och andelar medför, investera högst 15 procent av kreditinstitutets eller dess konsolideringsgrupps kapitalbas.

Kreditinstitutet och dess dotterföretag samt kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag som avses i 5 § 2 mom. får sammanlagt ha sådana investeringar som avses i 1 mom. högst till ett belopp som motsvarar 60 procent av kreditinstitutets eller dess konsolideringsgrupps kapitalbas.

När de i 1 och 2 mom. angivna relationstalen räknas beaktas dock inte aktier som kreditinstitutet eller dess dotterföretag eller i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag har tecknat på basis av förbindelser i samband med aktieemission som det ordnat, och inte aktier i ett försäkringsbolag som avses i lagen om försäkringsbolag (1062/79), inte heller aktier och andelar vilkas innehav är nödvändigt för sanering av affärsverksamheten hos någon av kreditinstitutets, dess dotterföretags eller i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitutets eller finansiella instituts kunder.

22 §

Begränsning som gäller innehav av fastigheter och fastighetssammanslutningar

Kreditinstitutet får ensamt eller tillsammans med dotterföretag samt ovan i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag i aktier och andelar i fastighetssammanslutningar som hyrs ut utan anslutning till finansieringsverksamheten investera högst ett belopp som för kreditinstitutets vidkommande utgör 13 procent av dess balansomslutning eller för kreditinstitutets och dess dotterföretags samt i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitutets, finansiella

instituts och tjänsteföretags vidkommande 13 procent av konsolideringsgruppens sammanräknade balansomslutning, om inte finansinspektionen av särskilda skäl beviljar tillstånd till ett större belopp.

Kreditinstituts dotterföretag eller i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag vilkas rätt att äga aktier och andelar i fastigheter och fastighetssammanslutningar har begränsats i lag, räknas inte med när det innehav som avses i 1 mom. räknas ut.

Med aktier och andelar som ett kreditinstitut och dess dotterföretag samt i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag äger i fastighetssammanslutningar jämställs när det i 1 mom. avsedda relationstalet räknas ut krediter som kreditinstitutet och dess dotterföretag samt i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag har givit fastighetssammanslutningen och garantier som ställts för det, i samma förhållande som de aktier och andelar i fastighetssammanslutningen som innehas av kreditinstitutet eller dess dotterföretag eller i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag utgör av fastighetssammanslutningens aktie- och andelskapital.

23 §

Temporärt innehav

Ett kreditinstitut, dess dotterföretag samt i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag får utan hinder av 22 § temporärt inneha aktier och andelar eller fastigheter som varit säkerhet för en fordran som lämnats obetald.

Kreditinstitutet eller dess dotterföretag eller i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut eller tjänsteföretag skall överlåta egendom som förvärvats med stöd av 1 mom. så snart det är möjligt utan förluster och senast inom fem år från det i 1 mom. angivna förvärvet har skett, om inte finansinspektionen av särskilda skäl medger förlängning.

Finansinspektionen meddelar föreskrifter om hur finansinspektionen skall underrättas om temporärt förvärv av egendom till ett kreditinstitut eller dess dotterföretag eller ett i 5 § 2 mom. avsett kreditinstitut, finansiellt institut eller tjänsteföretag.

26 §

Inrättande av filial i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Finansinspektionen skall inom tre månader efter att ha mottagit de uppgifter som avses i 1 mom. vidarebefordra dem till motsvarande tillsynsmyndighet i den ifrågavarande staten och samtidigt lämna uppgifter om kreditinstitutets kapitalbas, soliditet, det säkerhets-system som skyddar deponenterna samt övriga uppgifter som behövs för inledande av filialens verksamhet.

Finansinspektionen skall vägra lämna underrättelse enligt 2 mom. om den observerar att kreditinstitutets ekonomiska situation och förvaltning inte uppfyller de villkor som denna lag stadgar för kreditinstitut. En filial kan inte inrättas, om finansinspektionen har vägrat lämna underrättelsen.

26 a §

Ett till en konsolideringsgrupp hörande finansiellt instituts etableringsrätt och rätt att tillhandahålla tjänster

Ett finansiellt institut som hör till ett kreditinstituts konsolideringsgrupp kan, när det har uppfyllt de villkor som inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet gäller för filialetablering eller för tillhandahållande av tjänster, inrätta en filial eller annars tillhandahålla tjänster i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Vid inrättandet av filialen och tillhandahållandet av tjänsterna skall i tillämpliga delar iakttas vad som stadgas i 26 och 29 §§.

Ett finansiellt institut skall underrätta finansinspektionen då det i institutets förhållanden sker förändringar som påverkar de i 1 mom. angivna förutsättningarna. Finansinspektionen skall underrätta tillsynsmyndigheten i den till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet hörande staten, då ett finansiellt institut inte längre uppfyller de i 1 mom. angivna förutsättningarna.

68 §

Generalklausul om riskkontroll

Finansinspektionen kan meddela föreskrif-

ter om de i 1 mom. avsedda riskkontrollsystemen samt om de valutakurs- och ränterisker samt övriga marknadsrisker som hänförs till ett kreditinstitut och ett företag som hör till samma konsolideringsgrupp som kreditinstitutet. I föreskrifterna kan anges gränserna för valutakurs- och ränteriskerna samt övriga marknadsriskerna i förhållande till ett kreditinstituts och till en konsolideringsgrupps kapitalbas.

69 §

Anmälan om kundrisker

Med stor kundrisk avses i denna lag en kundrisk vars belopp utgör minst 10 procent av kreditinstitutets kapitalbas enligt 72—75 §§.

70 §

Begränsningar av kundriskerna

Stadgandena i 1 och 2 mom. tillämpas inte heller om kundsammanslutningen är ett i 5 § 2 mom. avsett kreditinstitut, finansiellt institut eller tjänsteföretag eller ett kreditinstituts dotterföretag som är ett kreditinstitut, finansiellt institut eller tjänsteföretag.

71 §

Konsolideringsgruppens kundrisker

En holdingsammanslutning och ett kreditinstitut som är moderföretag i en koncern eller ett kreditinstitut som enligt 5 § 2 mom. har bestämmanderätten i ett annat kreditinstitut, finansiellt institut eller tjänsteföretag, skall anmäla konsolideringsgruppens stora kundrisker så som stadgas i 69 §.

72 §

Kapitalbasens minimibelopp

För tryggande av kreditinstitutets soliditet skall beloppet av kreditinstitutets kapitalbas i förhållande till de risker som är förenade med dess fordringar, investeringar samt för-

bindelser utanför balansräkningen vara minst så stor som stadgas i detta kapitel.

Kreditinstitutets kapitalbas skall alltid uppgå till minst det i 13 § angivna startkapitalet.

Till kreditinstitutets kapitalbas räknas dessutom det kapitalkrav som vid täckningen av kapitalbasen enligt 74 a § orsakas av de risker som anges i 78 a och 78 b §§ samt av kundriskerna i samband med poster som ingår i handelslagret.

74 a §

Övrig kapitalbas

Till kreditinstitutets kapitalbas räknas på det sätt som finansinspektionen närmare bestämmer, vid täckningen av det kapitalkrav som hänförs till de risker och kundrisker som avses i 78 a och 78 b §§, handelslagrets nettointäkter och andra förbindelser än sådana som avses i 74 § 2 och 4 punkten och som är efterställda kreditinstitutets övriga förbindelser.

76 §

Riskgruppering av fordringar och investeringar

I gruppen

5) fordringar hos Europeiska gemenskapen samt fordringar som denna garanterat och likaså fordringar för vilka säkerheten utgörs av värdepapper som gemenskapen emitterat,

78 §

Kapitalkrav för täckning av kreditrisker

78 a §

Kapitalkrav för täckning av positionsrisker samt avvecklings- och motpartsrisker

Kreditinstitutet skall utöver vad som stadgas ovan i detta kapitel ha en kapitalbas som åtminstone täcker de risker som avses i 2 mom.

Kreditinstitutet skall beräkna den allmänna och specifika risken i de poster som ingår i handelslagret samt den av teckningsförbindelserna orsakade risken (*positionsrisken*). Med allmän risk avses den risk som orsakas av den allmänna utvecklingen på marknaden. Med specifik risk avses den risk som orsakas av omständigheter hänförliga till den som har utfärdat instrumentet eller, i fråga om ett derivatinstrument, den som har utfärdat det underliggande instrumentet. Dessutom skall ett kreditinstitut beräkna den risk som orsakas av till handelslagret hänförliga, icke avvecklade transaktioner (*avvecklingsrisk*) samt den till handelslagret hänförliga risk som orsakas av en motparts betalningsförmåga (*motpartsrisk*).

Finansinspektionen meddelar föreskrifter om beräkning av de risker som anges i 2 mom., om beloppet och beräkningen av den kapitalbas som krävs för täckning av dessa risker samt om rapporteringen till finansinspektionen.

78 b §

Kapitalkrav för täckning av valutakursrisker och andra risker

Kreditinstitutet skall utöver vad som stadgas ovan i detta kapitel ha minst en så stor kapitalbas att den täcker de risker som anges i 2 mom.

Kreditinstitutet skall beräkna den med hela verksamheten förenade valutakursrisken samt de övriga risker som är jämförbara med dem som avses i detta kapitel (*övriga motsvarande risker*).

Finansinspektionen meddelar föreskrifter om beräkning av de risker som anges i 2 mom., om beloppet och beräkningen av den kapitalbas som krävs för täckning av dessa risker samt om rapporteringen till finansinspektionen.

78 c §

Undantag som orsakas av handelslagret

Poster som ingår i handelslagret skall vid beräkningen av minimikravet på kreditinstitutets kapitalbas enligt 78 § inte hänföras till de fordringar och investeringar som avses i 76 § och inte heller till de förbindelser utanför balansräkningen som avses i 77 §.

I handelslagret ingående fordringar och

investeringar samt förbindelser utanför balansräkningen skall vid beräkningen av den kundrisk som avses i 69 § 2 mom. beaktas på det sätt som finansinspektionen bestämmer.

Finansinspektionen kan bevilja kreditinstitutet tillstånd att hänföra de i handelslagret ingående posterna till de fordringar och investeringar som avses i 76 § samt till de förbindelser utanför balansräkningen som avses i 77 §, varvid den inte behöver sänka det kapitalkrav som anges i 78 a §. Efter att ha fått ett sådant tillstånd skall kreditinstitutet beräkna den kundrisk som är förenad med posterna i handelslagret enligt 69 § 2 mom., utan att därvid tillämpa vad som sägs ovan i 2 mom.

En förutsättning för beviljande av ett sådant tillstånd som avses i 3 mom. är att handelslagrets värde inte varaktigt överstiger fem hundradelar och aldrig sex hundradelar av den senast fastställda balansomslutningen och summan av förbindelserna utanför balansräkningen, och inte heller varaktigt ett markbelopp som motsvarar 15 miljoner ecu eller 100 miljoner mark och aldrig ett markbelopp som motsvarar 20 miljoner ecu eller 140 miljoner mark.

79 §

Minimibeloppet av konsolideringsgruppens kapitalbas

Om kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen är moderföretag i koncernen eller ett kreditinstitut som enligt 5 § 2 mom. har bestämmanderätten i ett annat kreditinstitut, finansiellt institut eller tjänsteföretag, skall kapitalkravet enligt detta kapitel beräknas inte endast för kreditinstitutet utan också för konsolideringsgruppen.

Principerna för uppgörande av koncernboks slut skall i tillämpliga delar iaktas vid beräkningen av konsolideringsgruppens kapitalbas. Motsvarande förfarande skall iaktas vid beräkningen av kapitalbasens minimibelopp enligt 78 § samt vid beräkningen av kapitalkravet för täckning av avvecklings- och motpartsrisker enligt 78 a §. Från konsolideringsgruppens primära kapital skall dras av det affärsvärde som återstår efter avräkning av de till konsolideringsgruppen hörande företagens inbördes innehav.

Den kapitalbas som konsolideringsgruppen förutsätts ha för täckning av den i 78 a § an-

givna positionsrisken som är förenad med de i handelslagret ingående posterna samt den kapitalbas som konsolideringsgruppen förutsätts ha för täckning av den valutakursrisk som enligt 78 b § är förenad med hela verksamheten samt för täckning av övriga motsvarande risker skall beräknas så som finansinspektionen bestämmer.

80 §

Skyldighet att öka kapitalbasen

Om kreditinstitutets eller dess konsolideringsgrupps kapitalbas sjunker under det minimibelopp som stadgas ovan i detta kapitel, skall kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen utan dröjsmål rapportera detta till finansinspektionen och vidta åtgärder för att uppfylla kapitalkravet. Finansinspektionen skall fastställa en tid inom vilken kreditinstitutet och dess konsolideringsgrupp skall uppfylla kapitalkravet eller hos finansministeriet framställa att kreditinstitutets koncession återkallas.

94 §

Tystnadsplikt

Den som i egenskap av medlem eller suppleant i ett organ inom ett kreditinstitut, en holdingsammanslutning som hör till samma konsolideringsgrupp som kreditinstitutet, ett finansiellt institut, ett tjänsteföretag eller en kreditinstitutssammanslutning eller som anställd hos dessa eller vid utförande av någon uppgift på uppdrag av dem har fått kännedom om den ekonomiska situationen hos någon kund vid kreditinstitutet eller hos någon annan person med anknytning till kreditinstitutets verksamhet eller om någons personliga förhållanden eller om en affärs- eller yrkeshemlighet, är skyldig att hemlighålla saken, om inte den för vilken tystnadsplikten har stadgats ger sitt samtycke till att saken röjs. Uppgifter som skall hållas hemliga får inte heller lämnas till kreditinstitutets bolagsstämma, principalmöte, andelslagsstämma eller fullmäktige eller till en hypoteksförenings stämma eller till aktieinnehavare eller medlemmar som deltar i stämman eller mötet.

Ett kreditinstitut och en holdingsammanslutning som hör till samma konsolideringsgrupp som detta, ett finansiellt institut

och ett tjänsteföretag är skyldiga att lämna upplysningar som avses i 1 mom. till åklagar- eller förundersökningsmyndigheterna för utredning av brott samt att lämna sådana till andra myndigheter som enligt lag har rätt att få sådana upplysningar.

Ett kreditinstitut och en holdingsammanslutning som hör till samma konsolideringsgrupp som detta, ett finansiellt institut och ett tjänsteföretag har rätt att lämna upplysningar som avses i 1 mom. till en sammanslutning som hör till samma koncern, om den tystnadsplikt som avses i 1 mom. eller en motsvarande tystnadsplikt åligger medlemmarna i dess förvaltningsorgan eller dess anställda och om upplysningen behöver lämnas med hänsyn till den mottagande sammanslutningens riskkontroll.

94 a §

Överlämnande av upplysningar till registerförare som bedriver kreditupplysningsverksamhet

Ett kreditinstitut och ett finansiellt institut som hör till samma konsolideringsgrupp som detta har utan hinder av 94 § rätt att till en registerförare som bedriver kreditupplysningsverksamhet, för införande i kreditupplysningsregistret lämna upplysningar som behövs för individualisering av en kunds gällande kreditavtal och borgensförbindelser samt upplysningar om obetalda kreditbelopp.

97 a §

Finansiella institut som bedriver valutaväxling

På ett finansiellt institut som bedriver valutaväxling skall tillämpas vad som i 95—97 §§ stadgas om kreditinstitut.

Ett finansiellt institut får inte börja bedriva valutaväxling förrän det till finansinspektionen har lämnat uppgifter om

- 1) sin ledning,
- 2) sina ägare samt
- 3) sina verksamhetsställen.

Till anmälan skall också fogas institutets verksamhetsplan samt ett fullständigt utdrag ur handelsregistret, inklusive bolagsordning eller stadgar.

Om det sker förändringar i de uppgifter som avses i 2 och 3 mom. skall det finans-

iella institutet omedelbart underrätta finansinspektionen om saken.

100 §

Brott mot tystnadsplikten

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 94 § samt för röjande av anmälan i strid med 96 § 2 mom. döms enligt 38 kap. 1 och 2 §§ strafflagen, om inte strängare straff för gärningen stadgas på något annat ställe i lag.

100 a §

Brott mot identifieringsplikten

Den som bryter mot den skyldighet att identifiera kunder som stadgas i 95 och 97 a §§ eller mot skyldigheten att förvara identifieringsuppgifter,

skall för *brott mot identifieringsplikten* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas på något annat ställe i lag.

100 b §

Brott mot anmälningsplikten

Den som bryter mot den anmälningsplikt som stadgas i 97 a § skall för *brott mot anmälningsplikten* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas på något annat ställe i lag.

104 §

Kapitalbasens minimibelopp

Det i 72 § 2 mom. stadgade minimikravet

på kapitalbasen gäller inte kreditinstitut som redan när lagen trädde i kraft hade koncession att utöva kreditinstitutsverksamhet. Beloppet av kapitalbasen i ovan avsedda kreditinstitut, vilkas kapitalbas när lagen träder i kraft understiger det belopp som stadgas i 72 § 2 mom., får dock inte sjunka under beloppet av den kapitalbas som kreditinstitutet hade den 2 maj 1992 eller, om kreditinstitutet nämnda dag inte hade någon koncession, under beloppet av den kapitalbas som kreditinstitutet hade då det fick koncession eller det högsta belopp som har uppnåtts därefter.

Om bestämmanderätten i ett kreditinstitut som avses i 1 mom. övergår till någon annan än den som innehade den när lagen trädde i kraft, skall beloppet av dess kapitalbas inom tre månader från det bestämmanderätten övergick uppfylla minimikravet enligt 72 § 2 mom.

När två eller flera kreditinstitut som avses i 1 mom. fusioneras skall det mottagande kreditinstitutets eller det nya kreditinstitutets kapitalbas uppgå till minst det sammanlagda beloppet av de fusionerade kreditinstitutens kapitalbas vid fusionstidpunkten, tills det uppgår till minimibeloppet för kreditinstitutens kapitalbas enligt 72 § 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Ett finansiellt institut som när denna lag träder i kraft bedriver valutaväxling, skall inom tre månader efter ikraftträdandet göra en sådan anmälan som avses i 97 a § 2 mom. På brott mot anmälningsplikten enligt detta lagrum tillämpas 100 b §.

2.

Lag

om ändring av lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 30 december 1993 om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/93) 2 § 1 mom. 2 punkten och 4 § 1 mom. samt fogas till 4 § ett nytt 2 mom., till 6 § ett nytt 2 mom. och till 7 § ett nytt 2 mom. som följer:

2 §

Definitioner

2) finansiellt institut sådana andra samslutningar med undantag av kreditinstitut, som i sin huvudsakliga affärsverksamhet tillhandahåller tjänster som avses i 20 § 2—10 punkten kreditinstitutslagen (1607/93) eller förvärvar ägarandelar.

4 §

Etableringsrätt för finansiella institut

Ett finansiellt institut med hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska gemenskapen kan inrätta filialer eller annars i Finland tillhandahålla sådana tjänster som avses i 20 § 2—10 punkten kreditinstitutslagen, om

1) ett eller flera i 3 § avsedda kreditinstitut tillsammans innehar minst 90 procent av den rösträtt som aktierna i det finansiella institutet medför,

2) i dess stiftelseurkund och bolagsordning ingår föreskrifter om tillhandahållande av tjänster som nämns ovan,

3) de kreditinstitut som äger det har gällande koncession i samma stat vars lag tillämpas på det finansiella institutet och där det idkar verksamhet,

4) de kreditinstitut som äger det solidariskt har garanterat dess förpliktelser,

5) det finansiella institutet omfattas av samma gruppbaseerade tillsyn som det kreditinstitut som är dess moderföretag,

6) de kreditinstitut som äger det finansiella institutet kan påvisa att det leds stabilt och enligt sunda affärsprinciper.

Ett finansiellt institut i vilket ett finansiellt institut som uppfyller de i 1 mom. angivna förutsättningarna ensamt eller tillsammans med motsvarande finansiella institut eller tillsammans med sådana kreditinstitut som avses i 3 § innehar minst 90 procent av den rösträtt som aktierna medför och i fråga om vilket också de övriga i 1 mom. 2—6 punkten angivna förutsättningarna uppfylls, kan inrätta en filial i Finland eller annars i Finland tillhandahålla sådana tjänster som avses i 20 § 2—10 punkten.

6 §

Finansinspektionens svar

En filial får inrättas och den får inleda sin verksamhet när kreditinstitutet eller det finansiella institutet har fått det meddelande som avses i 1 mom. eller när den för meddelandet stadgade fristen har löpt ut.

7 §

Återkallande av verksamhetsrättigheter

Finansinspektionen skall underrätta tillsynsmyndigheten i den ifrågavarande staten som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om sådana åtgärder som avses i 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 199 .

3.

Lag**om ändring av lagen om finansinspektionen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 11 juni 1993 om finansinspektionen (503/93) 2 §, 8 § 4 mom. och 20 § 1 mom., av dessa lagrum 2 § sådan den lyder ändrad genom lag av den 10 december 1993 (1127/93), samt
fogas till lagen ett nytt 3 a kap. som följer:

2 §

Tillsynsobjekt

Med tillsynsobjekt avses i denna lag

- 1) kreditinstitut som definieras i kreditinstitutslagen (1607/93),
- 2) depositionsbankernas säkerhetsfonder,
- 3) utländska kreditinstituts filialer,
- 4) utländska kreditinstituts representationsskontor,
- 5) fondbolag,
- 6) värdepappersföretag,
- 7) utländska värdepappersföretags filialer,
- 8) utländska värdepappersföretags representationskontor,
- 9) fondbörser,
- 10) sammanslutningar av värdepappersförmedlare enligt 3 kap. 13 § värdepappersmarknadslagen (495/89),
- 11) optionsföretag,
- 12) marknadsgaranter som avses i 1 kap. 4 § lagen om handel med standardiserade optioner och terminer,
- 13) det andelslag som har hand om aktiecentralregistret,
- 14) värdeandelsföreningen,
- 15) auktoriserade registeransvariga för värdeandelsregister,
- 16) pantlåneinrättningar,
- 17) stiftelser som avses i 6 § lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform (972/92),
- 18) andelslag som avses i 41 a § 1 mom. (1126/93) andelsbankslagen.

8 §

Finansinspektionens direktör

Närmare bestämmelser om direktörens uppgifter kan ingå i arbetsordningen. Beslutanderätt som tillkommer direktören kan i arbetsordningen också delegeras till någon annan tjänsteman eller befattningshavare vid finansinspektionen.

3 a kap.

Samarbete med tillsynsmyndigheterna i andra stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

16 a §

Tillsynen över marknadsrisker

Finansinspektionen skall samarbeta med tillsynsmyndigheten i ett kreditinstituts hemland, då detta hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, vid tillsynen över sådana marknadsrisker som har uppkommit vid operationer på den finländska finansmarknaden.

16 b §

Åtgärder som gäller finländska kreditinstitut

När tillsynsmyndigheten i en stat som hör

till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har underrättat finansinspektionen om att ett finländskt kreditinstitut i samband med sin filial eller annars när det tillhandahåller tjänster inte efterlever de gällande föreskrifterna, skall finansinspektionen vidta erforderliga åtgärder för att säkerställa att institutet upphör med sin mot föreskrifterna stridande verksamhet. Finansinspektionen skall dessutom underrätta tillsynsmyndigheten i den ifrågavarande staten om de åtgärder som den har vidtagit.

16 c §

Inspektion av filialer som etablerats i Finland

Tillsynsmyndigheten i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan självständigt eller genom särskilt utsedda personer utföra inspektion i en filial som ett i den ifrågavarande staten hemmahörande kreditinstitut eller finansiellt institut har etablerat i Finland, efter att finansinspektionen på förhand har underrättats om inspektionen.

På begäran av tillsynsmyndigheten i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan finansinspektionen inom ramen för sin behörighet utföra inspektion i en filial som ett i den ifrågavarande staten hemmahörande kreditinstitut eller ett finansiellt institut har etablerat i Finland,

eller på annat sätt kontrollera att uppgifterna om en filial är korrekta.

16 d §

Underrättelse om åtgärder som gäller utländska kreditinstitut

Finansinspektionen skall underrätta tillsynsmyndigheten i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet då ett kreditinstitut eller finansiellt institut som har etablerat sig i Finland eller tillhandahåller tjänster i Finland bedriver verksamhet som strider mot lag, föreskrifter eller bestämmelser och inte har vidtagit de åtgärder som finansinspektionen kräver för att upphöra med sin mot lagen, föreskrifterna eller bestämmelserna stridande verksamhet.

20 §

Tillsynsavgift

För täckande av kostnaderna för finansinspektionens verksamhet skall de under dess tillsyn stående emittenterna av värdepapper som är föremål för offentlig handel samt de finansiella institut som bedriver valutaväxling betala en tillsynsavgift.

Denna lag träder i kraft den 199 .

4.

Lag**om ändring av 8 och 66 §§ affärsbankslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 8 och 66 §§ affärsbankslagen av den 28 december 1990 (1269/90) som följer:

8 §

Det tillstånd som avses i 6 kap. 2 § 1 mom. och 3 § samt i 12 kap. 3 § 2 mom. 3 punkten lagen om aktiebolag får affärsbankerna av finansministeriet.

66 §

I samband med värdepappersverksamhet som finansinspektionen har definierat får en affärsbank utan hinder av 7 kap. 1 § 1 mom. lagen om aktiebolag ta emot egna och sitt

moderbolags aktier som pant.

Affärsbanken får inte ta emot egna eller sitt moderbolags aktier som pant för ett penninglån som banken har beviljat för förvärv

av bankens egna eller moderbolagets aktier vid en aktieemission. Ett avtal som strider mot detta förbud är ogiltigt.

Denna lag träder i kraft den 199 .

5.

Lag

om upphävande av 12 § lagen om Postbanken Ab

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §
Härmed upphävs 12 § lagen den 11 december 1987 om Postbanken Ab (972/87).

2 §
Denna lag träder i kraft den 199 .

Helsingfors den 26 april 1996

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Finansminister *Sauli Niinistö*

1.

Lag

om ändring av kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i kreditinstitutslagen av den 30 december 1993 (1607/93) 13 § 2 och 3 mom., *ändras* 5 § 2 mom., 10 § 2 och 3 mom., 21—23 §§, 26 § 2 och 3 mom., 68 § 2 mom., 69 § 3 mom., 70 § 4 mom. 71 § 1 mom., 72 § rubriken och 1 mom., 76 § 1 mom. § I gruppen 5 punkten, 78 § rubriken, 79 § 1 mom., 80 §, 94 § 1—3 mom., 100 § och 104 § 1—3 mom., av dessa lagrum 68 § 2 mom. sådant det lyder ändrat genom lag av den 22 december 1995 (1689/95), 100 § i lag av den 21 april 1995 (723/95) och 104 § 1 mom. i lag av den 29 december 1994 (1435/94), samt

fogas till lagen nya 3 a och 5 a §§, till 10 § ett nytt 4 mom., till 12 § ett nytt 3 mom., till 19 § ett nytt 3 mom., till lagen en ny 26 a §, till 72 § nya 2 och 4 mom. varvid nuvarande 2 mom. blir 3 mom., till lagen nya 74 a och 78 a—78 c §§, till 79 § nya 2 och 3 mom., till lagen nya 94 a, 97 a, 100 a och 100 b §§ som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 a §

Tjänsteföretag

Med tjänsteföretag avses i denna lag ett företag som huvudsakligen producerar tjänster för ett eller flera kreditinstitut genom att äga, besitta eller förvalta fastigheter, eller som producerar databehandlingstjänster eller andra motsvarande tjänster som ansluter sig till kreditinstituts huvudsakliga verksamhet.

5 §

5 §

Koncern och konsolideringsgrupp

Koncern och konsolideringsgrupp

Till en konsolideringsgrupp räknas kreditinstitut, dess holdingsammanslutningar samt kreditinstitut och finansiella institut som är dotterföretag till kreditinstitutet eller dess holdingsammanslutning. Till konsolideringsgruppen räknas dessutom ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut som har gemensam förvaltning med kreditinstitutet eller dess holdingsammanslutning eller dotterföretag till dem eller gemensam ledning med kreditinstitutet, holdingsammanslutningen eller deras dotterföretag.

Till en konsolideringsgrupp räknas kreditinstitut, dess holdingsammanslutningar samt kreditinstitut, finansiella institut *och tjänsteföretag* som är dotterföretag till kreditinstitutet eller dess holdingsammanslutning. Till konsolideringsgruppen räknas dessutom kreditinstitut, finansiella institut *och tjänsteföretag* som har gemensam förvaltning med kreditinstitutet eller dess holdingsammanslutning eller dotterföretag till dem eller gemensam ledning med kreditinstitutet, holdingsammanslutningen eller deras dotterföretag.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 a §

Handelslager

Till ett kreditinstituts och ett till samma konsolideringsgrupp som detta hörande företags handelslager räknas

1) värdepapper och derivatinstrument som kreditinstitutet eller ett företag som hör till samma konsolideringsgrupp som detta har förvärvat i avsikt att på kort sikt dra nytta av faktiska eller förväntade skillnader mellan anskaffnings- och försäljningspriserna eller andra förändringar av priser eller räntesatser,

2) skulder och derivatinstrument som skyddar de ovan nämnda posterna i handelslagret, samt

3) andra poster som kan jämföras med dem som nämns i 1 och 2 punkten.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om hur de poster som avses i 1 mom. skall hänföras till handelslagret.

10 §

Koncession

Över kreditinstitutets ansökan om koncession skall utlåtande av finansinspektionen inhämtas. Över en depositionsbanks ansökan om koncession skall dessutom inhämtas utlåtande av den säkerhetsfond som banken kommer att höra till.

Finansministeriet skall meddela sitt beslut om koncession av kreditinstitutet inom 12 månader från det ansökan togs emot. Om avslag av ansökan skall dock beslutas inom sex månader från mottagandet eller från det tilläggsupplysningar som begärts under denna tid togs emot.

10 §

Koncession

Över ett kreditinstituts ansökan om koncession skall finansinspektionens utlåtande inhämtas. Över en depositionsbanks ansökan skall dessutom inhämtas den säkerhetsfonds utlåtande vilken banken kommer att höra till. När koncession söks av en sammanslutning som är dotterföretag till ett kreditinstitut med verksamhetstillstånd i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller av ett dotterföretag till ett sådant kreditinstituts moderföretag, skall den statens tillsynsmyndighets utlåtande inhämtas. På samma sätt skall förfaras i det fall att samma fysiska eller juridiska personer har bestämmanderätten såväl i den koncessionsökande sammanslutningen som i det ovan angivna kreditinstitutet.

Finansministeriet skall ge sitt koncessionsbeslut inom sex månader efter att ha mottagit ansökan eller, om ansökan varit bristfällig, efter att sökanden har lämnat in de för ärendets avgörande behövliga handlingarna och utredningarna. Koncessionsbeslutet skall dock alltid ges inom 12 månader efter mot-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

tagandet av ansökan.

Har beslutet inte givits inom den tid som stadgas i 3 mom. kan sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att ett beslut har givits. Finansministeriet skall underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, ifall detta har givits efter att besvär anförts. Anförande och behandling av besvär som avses i detta moment skall i övrigt i tillämpliga delar ske enligt lagen om ändringsökande i förvaltningsärenden (154/50).

12 §

Återkallande av koncession eller begränsning av verksamheten

När finansministeriet återkallar koncessionen för ett kreditinstitut med verksamhet också i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, skall ministeriet underrätta tillsynsmyndigheten i den andra staten om sitt beslut.

13 §

Startkapital

Ett kreditinstituts egna medel enligt 73—75 §§ skall alltid uppgå till minst startkapitalet.

(2 mom. upphävs)

Om ett kreditinstituts egna medel inte längre uppfyller kraven enligt 2 mom., skall finansinspektionen sätta ut en tid inom vilken institutet skall fylla minimikravet på egna medel eller göra en framställning till finansministeriet om att koncessionen skall återkallas.

(3 mom. upphävs)

19 §

Avhållande från förvärv

Om ett förvärv leder till att ett kreditinstitut blir dotterföretag till ett kreditinstitut med verksamhetstillstånd i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller dotterföretag till ett sådant kreditinstituts moderföretag, skall finansin-

Gällande lydelse

21 §

Förhållandet mellan kreditinstitutets innehav av aktier och andelar och kreditinstitutets egna medel

Ett kreditinstitut får ensamt eller tillsammans med dotterföretag och i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut eller finansiella institut i aktier och andelar i en sammanslutning som idkar annan verksamhet än sådan som avses i 20 § och av vars aktie eller andelskapital de äger över tio procent eller en så stor del att de har över tio procent av de röster som alla aktier och andelar medför, investera högst 15 procent av kreditinstitutets och dess konsolideringsgrupps egna medel. Kreditinstitutet och dess dotterföretag och i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut eller finansiella institut får sammanlagt ha sådana investeringar högst till ett belopp som motsvarar 60 procent av kreditinstitutets eller dess konsolideringsgrupps egna medel. När relationstalen räknas beaktas dock inte aktier som kreditinstitut eller dess dotterföretag eller i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut eller finansiella institut har tecknat på basis av förbindelse som givits i samband med aktieemission som det ordnat, och inte aktier i ett försäkringsbolag som avses i lagen om försäkringsbolag (1062/79), inte heller aktier och andelar vilkas innehav är nödvändigt för sanering av affärsverksamheten hos någon av kreditinstitutets, dess dotterföretags eller i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstituts eller finansiella instituts kunder.

Föreslagen lydelse

21 §

Förhållandet mellan kreditinstitutets innehav av aktier och andelar och kreditinstitutets kapitalbas

spektionen inhämta den statens motsvarande tillsynsmyndighets utlåtande om förvärvet. På samma sätt skall förfaras om bestämmanderätten i kreditinstitutet övergår till samma fysiska eller juridiska personer som i det kreditinstitut som avses ovan.

Ett kreditinstitut får ensamt eller tillsammans med dotterföretag och i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag i aktier och andelar i en sammanslutning som idkar annan verksamhet än sådan som avses i 20 § och tjänsteföretag och av vars aktie- eller andelskapital de äger över tio procent eller en så stor del att de har över tio procent av de röster som alla aktier och andelar medför, investera högst 15 procent av kreditinstitutets eller dess konsolideringsgrupps kapitalbas.

Kreditinstitutet och dess dotterföretag samt kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag som avses i 5 § 2 mom. får sammanlagt ha sådana investeringar som avses i 1 mom. högst till ett belopp som motsvarar 60 procent av kreditinstitutets eller dess konsolideringsgrupps kapitalbas.

När de i 1 och 2 mom. angivna relationstalen räknas beaktas dock inte aktier som kreditinstitutet eller dess dotterföretag eller i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag har tecknat på basis av förbindelser i samband med aktieemission som det ordnat, och inte aktier i ett försäkringsbolag som avses i lagen om försäkringsbolag (1062/79), inte heller aktier och andelar vilkas innehav är nödvändigt för sanering av affärsverksamheten hos någon av kreditinstitutets, dess dotterföretags eller i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstituts eller finansiella instituts kunder.

Gällande lydelse

22 §

Begränsning som gäller innehav av fastigheter och fastighetssammanslutningar

Kreditinstitutet får ensamt eller tillsammans med dotterföretag och ovan i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut och finansiella institut i aktier och andelar i fastigheter och fastighetssammanslutningar som hyrs ut annars än i anslutning till finansieringsverksamheten investera högst ett belopp som för kreditinstitutets vidkommande utgör 13 procent av dess balansomslutning eller för kreditinstitutets och dess dotterföretags och i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut eller finansiella instituts vidkommande 13 procent av konsolideringsgruppens sammanräknade balansomslutning, om inte finansinspektionen av särskilda skäl beviljar tillstånd till ett större belopp.

Kreditinstituts dotterföretag eller i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut eller finansiella institut vilkas rätt att äga aktier och andelar i fastigheter och fastighetssammanslutningar begränsats i lag, räknas inte med när det innehav som avses i 1 mom. räknas ut.

Med aktier och andelar som ett kreditinstitut och dess dotterföretag och i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut eller finansiella institut äger i fastighetssammanslutningar jämställs när det i 1 mom. avsedda relationstalet räknas ut krediter som kreditinstitut och dess dotterföretag och i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut eller finansiella institut har givit fastighetssammanslutningen och garantier som ställts för den, i samma förhållande som de aktier och andelar i fastighetssammanslutningen som innehas av kreditinstitutet eller dess dotterföretag eller i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut eller finansiella institut utgör av fastighetssammanslutningens aktie- och andelskapital.

23 §

Temporärt innehav

Ett kreditinstitut, dess dotterföretag och i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut eller finansiellt institut får utan hinder av 22 §

Föreslagen lydelse

22 §

Begränsning som gäller innehav av fastigheter och fastighetssammanslutningar

Kreditinstitutet får ensamt eller tillsammans med dotterföretag samt ovan i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut *och tjänsteföretag* i aktier och andelar i fastighetssammanslutningar som hyrs ut utan anslutning till finansieringsverksamheten investera högst ett belopp som för kreditinstitutets vidkommande utgör 13 procent av dess balansomslutning eller för kreditinstitutets och dess dotterföretags samt i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstituts, finansiella instituts *och tjänsteföretags* vidkommande 13 procent av konsolideringsgruppens sammanräknade balansomslutning, om inte finansinspektionen av särskilda skäl beviljar tillstånd till ett större belopp.

Kreditinstituts dotterföretag eller i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut *och tjänsteföretag* vilkas rätt att äga aktier och andelar i fastigheter och fastighetssammanslutningar har begränsats i lag, räknas inte med när det innehav som avses i 1 mom. räknas ut.

Med aktier och andelar som ett kreditinstitut och dess dotterföretag samt i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut *och tjänsteföretag* äger i fastighetssammanslutningar jämställs när det i 1 mom. avsedda relationstalet räknas ut krediter som kreditinstitutet och dess dotterföretag samt i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut *och tjänsteföretag* har givit fastighetssammanslutningen och garantier som ställts för det, i samma förhållande som de aktier och andelar i fastighetssammanslutningen som innehas av kreditinstitutet eller dess dotterföretag eller i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut *och tjänsteföretag* utgör av fastighetssammanslutningens aktie- och andelskapital.

23 §

Temporärt innehav

Ett kreditinstitut, dess dotterföretag samt i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut *och tjänsteföretag* får utan hinder

Gällande lydelse

temporärt inneha aktier och andelar eller fastigheter som varit säkerhet för en fordran som lämnats obetald.

Kreditinstitutet eller dess dotterföretag eller i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut eller finansiella institut skall överlåta egendom som förvärvats med stöd av 1 mom. så snart det är möjligt utan förluster och senast inom fem år från det i 1 mom. angivna förvärvet har skett, om inte finansinspektionen av särskilda skäl medger förlängning.

Finansinspektionen meddelar föreskrifter om hur temporärt förvärv av egendom till kreditinstitutet eller dess dotterföretag eller i 5 § 2 mom. avsett kreditinstituts eller finansiellt instituts skall göras till finansinspektionen.

26 §

Inrättande av filial i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Finansinspektionen skall underrätta motsvarande tillsynsmyndighet i ifrågavarande stat om inrättande av filialen och till underrättelsen föga uppgifter om kreditinstitutets egna medel, soliditet, det säkerhetssystem som skyddar deponenterna samt övriga uppgifter som behövs för inledande av filialens verksamhet.

Finansinspektionen skall inom tre månader efter att den mottog en anmälan enligt 1 mom., vägra att lämna en underrättelse enligt 2 mom., om den observerar att kreditinstitutets ekonomiska situation och förvaltning inte uppfyller de villkor som denna lag stadgar för kreditinstitut. En filial kan inte inrättas, om finansinspektionen har vägrat lämna underrättelsen.

Föreslagen lydelse

av 22 § temporärt inneha aktier och andelar eller fastigheter som varit säkerhet för en fordran som lämnats obetald.

Kreditinstitutet eller dess dotterföretag eller i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut, finansiella institut *eller tjänsteföretag* skall överlåta egendom som förvärvats med stöd av 1 mom. så snart det är möjligt utan förluster och senast inom fem år från det i 1 mom. angivna förvärvet har skett, om inte finansinspektionen av särskilda skäl medger förlängning.

Finansinspektionen meddelar föreskrifter om hur finansinspektionen skall underrättas om temporärt förvärv av egendom till ett kreditinstitut eller dess dotterföretag eller ett i 5 § 2 mom. avsett kreditinstitut, finansiellt institut *eller tjänsteföretag*.

26 §

Inrättande av filial i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Finansinspektionen skall inom tre månader efter att ha mottagit de uppgifter som avses i 1 mom. vidarebefordra dem till motsvarande tillsynsmyndighet i den ifrågavarande staten och samtidigt lämna uppgifter om kreditinstitutets kapitalbas, soliditet, det säkerhetssystem som skyddar deponenterna samt övriga uppgifter som behövs för inledande av filialens verksamhet.

Finansinspektionen skall *vägra lämna underrättelse enligt 2 mom.* om den observerar att kreditinstitutets ekonomiska situation och förvaltning inte uppfyller de villkor som denna lag stadgar för kreditinstitut. En filial kan inte inrättas, om finansinspektionen har vägrat lämna underrättelsen.

26 a §

Ett till en konsolideringsgrupp hörande finansiellt instituts etableringsrätt och rätt att tillhandahålla tjänster

Ett finansiellt institut som hör till ett kreditinstituts konsolideringsgrupp kan, när det har uppfyllt de villkor som inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet gäller för fili-

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

aleablering eller för tillhandahållande av tjänster, inrätta en filial eller annars tillhandahålla tjänster i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Vid inrättandet av filialen och tillhandahållandet av tjänsterna skall i tillämpliga delar iaktas vad som stadgas i 26 och 29 §§.

Ett finansiellt institut skall underrätta finansinspektionen då det i institutets förhållanden sker förändringar som påverkar de i 1 mom. angivna förutsättningarna. Finansinspektionen skall underrätta tillsynsmyndigheten i den till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet hörande staten, då ett finansiellt institut inte längre uppfyller de i 1 mom. angivna förutsättningarna.

68 §

Generalklausul om riskkontroll

Finansinspektionen kan meddela föreskrifter om de i 1 mom. avsedda riskkontrollsystemen samt om valutakursriskerna gällande ett kreditinstitut och ett företag som hör till samma konsolideringsgrupp som kreditinstitutet. I föreskrifterna kan anges gränserna för valutakursriskerna i förhållande till ett kreditinstituts och till ett konsolideringsgrupps egna medel.

69 §

Anmälan av kundrisker

Med stor kundrisk avses i denna lag en kundrisk vars belopp utgör minst 10 procent av kreditinstitutets egna medel enligt 72 § 2 mom.

70 §

Begränsningar av kundriskerna

Stadgandena i 1 och 2 mom. tillämpas inte heller, om kundsammanslutningen är ett i 5 § 2 mom. avsett kreditinstitut eller finans-

68 §

Generalklausul om riskkontroll

Finansinspektionen kan meddela föreskrifter om de i 1 mom. avsedda riskkontrollsystemen samt om *de valutakurs- och ränterisker samt övriga marknadsrisker som hänförs till* ett kreditinstitut och ett företag som hör till samma konsolideringsgrupp som kreditinstitutet. I föreskrifterna kan anges gränserna för *valutakurs- och ränteriskerna samt övriga marknadsriskerna* i förhållande till ett kreditinstituts och till en konsolideringsgrupps kapitalbas.

69 §

Anmälan om kundrisker

Med stor kundrisk avses i denna lag en kundrisk vars belopp utgör minst 10 procent av kreditinstitutets *kapitalbas* enligt 72—75 §§.

70 §

Begränsningar av kundriskerna

Stadgandena i 1 och 2 mom. tillämpas inte heller om kundsammanslutningen är ett i 5 § 2 mom. avsett kreditinstitut, finansiellt in-

Gällande lydelse

iellt institut eller ett kreditinstituts dotterföretag, som är ett kreditinstitut, finansiellt institut eller företag som huvudsakligen tillhandahåller tjänster för företag som idkar verksamhet enligt 20 §.

71 §

Konsolideringsgruppens kundrisker

En holdingsammanslutning och ett kreditinstitut som är moderföretag i en koncern eller ett kreditinstitut som enligt 5 § 2 mom. har bestämmanderätten i ett annat kreditinstitut eller finansiellt institut skall anmäla konsolideringsgruppens stora kundrisker så som stadgas i 69 §.

72 §

Soliditetsrelation

För tryggnad av kreditinstitutets soliditet skall kreditinstitutets egna medel i förhållande till kreditinstitutets fordringar, investeringar samt förbindelser utanför balansräkningen vara minst så stor som stadgas i detta kapitel.

Till kreditinstitutets egna medel räknas kreditinstitutets primära och supplementära egna medel enligt 73 och 74 §§, minskat med avdragsposterna enligt 75 §.

Föreslagen lydelse

stitut eller tjänsteföretag eller ett kreditinstituts dotterföretag som är ett kreditinstitut, finansiellt institut eller tjänsteföretag.

71 §

Konsolideringsgruppens kundrisker

En holdingsammanslutning och ett kreditinstitut som är moderföretag i en koncern eller ett kreditinstitut som enligt 5 § 2 mom. har bestämmanderätten i ett annat kreditinstitut, finansiellt institut eller tjänsteföretag, skall anmäla konsolideringsgruppens stora kundrisker så som stadgas i 69 §.

72 §

Kapitalbasens minimibelopp

För tryggnad av kreditinstitutets soliditet skall *beloppet av kreditinstitutets kapitalbas* i förhållande till *de risker som är förenade med dess* fordringar, investeringar samt förbindelser utanför balansräkningen vara minst så stor som stadgas i detta kapitel.

Kreditinstitutets kapitalbas skall alltid uppgå till minst det i 13 § angivna startkapitalet.

Till kreditinstitutets kapitalbas räknas dessutom det kapitalkrav som vid täckningen av kapitalbasen enligt 74 a § orsakas av de risker som anges i 78 a och 78 b §§ samt av kundriskerna i samband med poster som ingår i handelslagret.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

74 a §

Övrig kapitalbas

Till kreditinstitutets kapitalbas räknas på det sätt som finansinspektionen närmare bestämmer, vid täckningen av det kapitalkrav som hänför sig till de risker och kundrisker som avses i 78 a och 78 b §§, handelslagrets nettointäkter och andra förbindelser än sådana som avses i 74 § 2 och 4 punkten och som är efterställda kreditinstitutets övriga förbindelser.

76 §

Riskgruppering av fordringar och investeringar

I gruppen

5) fordringar hos Europeiska gemenskapen samt fordringar för vilka säkerheten utgörs av värdepapper som gemenskapen emitterat,

76 §

Riskgruppering av fordringar och investeringar

I gruppen

5) fordringar hos Europeiska gemenskapen samt fordringar som denna garanterat och likaså fordringar för vilka säkerheten utgörs av värdepapper som gemenskapen emitterat,

78 §

Minimibeloppet av kreditinstitutets egna medel

78 §

Kapitalkrav för täckning av kreditrisker

78 a §

Kapitalkrav för täckning av positionsrisker samt avvecklings- och motpartsrisker

Kreditinstitutet skall utöver vad som stadgas ovan i detta kapitel ha en kapitalbas som åtminstone täcker de risker som avses i 2 mom.

Kreditinstitutet skall beräkna den allmänna och specifika risken i de poster som ingår i handelslagret samt den av teckningsförbindelserna orsakade risken (positionsrisken). Med allmän risk avses den risk som orsakas av den allmänna utvecklingen på marknaden. Med specifik risk avses den risk som orsakas av omständigheter hänförliga till den som har utfärdat instrumentet eller, i fråga

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

om ett derivatinstrument, den som har utfärdat det underliggande instrumentet. Dessutom skall ett kreditinstitut beräkna den risk som orsakas av till handelslagret hänförliga, icke avvecklade transaktioner (avvecklingsrisk) samt den till handelslagret hänförliga risk som orsakas av en motparts betalningsoförmåga (motpartsrisk).

Finansinspektionen meddelar föreskrifter om beräkning av de risker som anges i 2 mom., om beloppet och beräkningen av den kapitalbas som krävs för täckning av dessa risker samt om rapporteringen till finansinspektionen.

78 b §

Kapitalkrav för täckning av valutakursrisker och andra risker

Kreditinstitutet skall utöver vad som stadgas ovan i detta kapitel ha minst en så stor kapitalbas att den täcker de risker som anges i 2 mom.

Kreditinstitutet skall beräkna den med hela verksamheten förenade valutakursrisken samt de övriga risker som är jämförbara med dem som avses i detta kapitel (övriga motsvarande risker).

Finansinspektionen meddelar föreskrifter om beräkning av de risker som anges i 2 mom., om beloppet och beräkningen av den kapitalbas som krävs för täckning av dessa risker samt om rapporteringen till finansinspektionen.

78 c §

Undantag som orsakas av handelslagret

Poster som ingår i handelslagret skall vid beräkningen av minimikravet på kreditinstitutets kapitalbas enligt 78 § inte hänföras till de fordringar och investeringar som avses i 76 § och inte heller till de förbindelser utanför balansräkningen som avses i 77 §.

I handelslagret ingående fordringar och investeringar samt förbindelser utanför balansräkningen skall vid beräkningen av den kundrisk som avses i 69 § 2 mom. beaktas på det sätt som finansinspektionen bestämmer.

Finansinspektionen kan bevilja kreditinsti-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

tutet tillstånd att hänföra de i handelslagret ingående posterna till de fordringar och investeringar som avses i 76 § samt till de förbindelser utanför balansräkningen som avses i 77 §, varvid den inte behöver sänka det kapitalkrav som anges i 78 a §. Efter att ha fått ett sådant tillstånd skall kreditinstitutet beräkna den kundrisk som är förenad med posterna i handelslagret enligt 69 § 2 mom., utan att därvid tillämpa vad som sägs ovan i 2 mom.

En förutsättning för beviljande av ett sådant tillstånd som avses i 3 mom. är att handelslagrets värde inte varaktigt överstiger fem hundraedelar och aldrig sex hundraedelar av den senast fastställda balansomslutningen och summan av förbindelserna utanför balansräkningen, och inte heller varaktigt ett markbelopp som motsvarar 15 miljoner ecu eller 100 miljoner mark och aldrig ett markbelopp som motsvarar 20 miljoner ecu eller 140 miljoner mark.

79 §

Minimibeloppet av konsolideringsgruppens egna medel

Om kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen är moderföretag i koncernen eller ett kreditinstitut som enligt 5 § 2 mom. har bestämmanderätten i ett annat kreditinstitut eller finansiellt institut, beräknas kravet på egna medel enligt 78 § inte endast för kreditinstitutet utan också för konsolideringsgruppen. *Beloppet av konsolideringsgruppens egna medel samt fordringar, investeringar och poster utanför balansräkningen räknas med iakttagande i tillämpliga delar av de principer som skall följas vid uppgörande av koncernbokslut. Från konsolideringsgruppens primära egna medel avdras dessutom affärsvärdet enligt koncernbalansräkningen.*

79 §

Minimibeloppet av konsolideringsgruppens kapitalbas

Om kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen är moderföretag i koncernen eller ett kreditinstitut som enligt 5 § 2 mom. har bestämmanderätten i ett annat kreditinstitut, finansiellt institut eller tjänsteföretag, skall kapitalkravet enligt detta kapitel beräknas inte endast för kreditinstitutet utan också för konsolideringsgruppen.

Principerna för uppgörande av koncernbokslut skall i tillämpliga delar iakttagas vid beräkningen av konsolideringsgruppens kapitalbas. Motsvarande förfarande skall iakttagas vid beräkningen av kapitalbasens minimibelopp enligt 78 § samt vid beräkningen av kapitalkravet för täckning av avvecklings- och motpartsrisker enligt 78 a §. Från konsolideringsgruppens primära kapital skall

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

80 §

Skyldighet att öka egna medel

Om kreditinstitutets eller dess konsolideringsgrupps egna medel sjunker under det stadgade minimibeloppet, skall kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen utan dröjsmål vidta åtgärder för att höja egna medel till den stadgade nivån. Finansinspektionen kan sätta ut en tid inom vilken kreditinstitutet och dess konsolideringsgrupp skall uppfylla kraven på egna medel enligt 78 och 79 §§.

94 §

Tystnadsplikt

Den som i egenskap av medlem eller suppleant i ett organ inom en holdingsammanslutning, ett kreditinstitut, ett finansiellt institut som hör till kreditinstitutets konsolideringsgrupp eller en kreditinstitutssammanslutning eller som anställd hos dessa eller vid utförande av någon uppgift på uppdrag av dem har fått kännedom om den ekonomiska situationen hos någon kund vid kreditinstitut eller någon annan person eller om någons personliga förhållanden eller om en affärs- eller yrkeshemlighet är skyldig att hemlighålla saken, om inte den för vilken tystnadsplikten har stadgats ger sitt samtycke till att saken röjs. Uppgifter som skall hållas hemliga får inte heller lämnas till kreditinstitutets bolagsstämma principalmöte andelslagsstämma eller fullmäktige eller till en

dras av det affärsvärde som återstår efter avräkning av de till konsolideringsgruppen hörande företagens inbördes innehav.

Den kapitalbas som konsolideringsgruppen förutsätts ha för täckning av den i 78 a § angivna positionsrisken som är förenad med de i handelslagret ingående posterna samt den kapitalbas som konsolideringsgruppen förutsätts ha för täckning av den valutakursrisk som enligt 78 b § är förenad med hela verksamheten samt för täckning av övriga motsvarande risker skall beräknas så som finansinspektionen bestämmer.

80 §

Skyldighet att öka kapitalbasen

Om kreditinstitutets eller dess konsolideringsgrupps kapitalbas sjunker under det minimibelopp som stadgas ovan i detta kapitel, skall kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen utan dröjsmål rapportera detta till finansinspektionen och vidta åtgärder för att uppfylla kapitalkravet. Finansinspektionen skall fastställa en tid inom vilken kreditinstitutet och dess konsolideringsgrupp skall uppfylla kapitalkravet eller hos finansministeriet framställa att kreditinstitutets koncession återkallas.

94 §

Tystnadsplikt

Den som i egenskap av medlem eller suppleant i ett organ inom ett kreditinstitut, en holdingsammanslutning som hör till samma konsolideringsgrupp som kreditinstitutet, ett finansiellt institut, ett tjänsteföretag eller en kreditinstitutssammanslutning eller som anställd hos dessa eller vid utförande av någon uppgift på uppdrag av dem har fått kännedom om den ekonomiska situationen hos någon kund vid kreditinstitutet eller hos någon annan person med anknytning till kreditinstitutets verksamhet eller om någons personliga förhållanden eller om en affärs- eller yrkeshemlighet, är skyldig att hemlighålla saken, om inte den för vilken tystnadsplikten har stadgats ger sitt samtycke till att saken röjs. Uppgifter som skall hållas hemliga får inte heller lämnas till kreditinsti-

Gällande lydelse

hypoteksförenings stämma eller till aktieinnehavare eller medlemmar som deltar i stämman eller mötet

En holdingsammanslutning, ett kreditinstitut och ett finansiellt institut som hör till kreditinstitutets konsolideringsgrupp är skyldiga att lämna upplysningar som avses i 1 mom. till åklagar- eller förundersökningsmyndighet för utredande av brott samt att lämna sådana till andra myndigheter som enligt lag har rätt att få sådana upplysningar.

En holdingsammanslutning, ett kreditinstitut och ett finansiellt institut som hör till kreditinstitutets konsolideringsgrupp har rätt att lämna upplysningar som avses i 1 mom. till en sammanslutning som hör till samma koncern, om den tystnadsplikt som avses i 1 mom. eller en motsvarande tystnadsplikt åligger medlemmarna i dess förvaltningsorgan eller dess anställda och om upplysningen behöver lämnas med hänsyn till den mottagande sammanslutningens riskkontroll.

Föreslagen lydelse

tutets bolagsstämma, principalmöte, andelslagsstämma eller fullmäktige eller till en hypoteksförenings stämma eller till aktieinnehavare eller medlemmar som deltar i stämman eller mötet.

Ett kreditinstitut och en holdingsammanslutning som hör till samma konsolideringsgrupp som detta, ett finansiellt institut och ett tjänsteföretag är skyldiga att lämna upplysningar som avses i 1 mom. till åklagar- eller förundersökningsmyndigheterna för utredning av brott samt att lämna sådana till andra myndigheter som enligt lag har rätt att få sådana upplysningar.

Ett kreditinstitut och en holdingsammanslutning som hör till samma konsolideringsgrupp som detta, ett finansiellt institut och ett tjänsteföretag har rätt att lämna upplysningar som avses i 1 mom. till en sammanslutning som hör till samma koncern, om den tystnadsplikt som avses i 1 mom. eller en motsvarande tystnadsplikt åligger medlemmarna i dess förvaltningsorgan eller dess anställda och om upplysningen behöver lämnas med hänsyn till den mottagande sammanslutningens riskkontroll.

94 a §

*Överlämnande av upplysningar till
registerförare som bedriver
kreditupplysningsverksamhet*

Ett kreditinstitut och ett finansiellt institut som hör till samma konsolideringsgrupp som detta har utan hinder av 94 § rätt att till en registerförare som bedriver kreditupplysningsverksamhet, för införande i kreditupplysningsregistret lämna upplysningar som behövs för individualisering av en kunds gällande kreditavtal och borgensförbindelser samt upplysningar om obetalda kreditbelopp.

97 a §

*Finansiella institut som bedriver
valutaväxling*

På ett finansiellt institut som bedriver valutaväxling skall tillämpas vad som i 95-97 §§ stadgas om kreditinstitut.

Ett finansiellt institut får inte börja bedriva

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

valutaväxling förrän det till finansinspektionen har lämnat uppgifter om

- 1) sin ledning,
- 2) sina ägare samt
- 3) sina verksamhetsställen.

Till anmälan skall också fogas institutets verksamhetsplan samt ett fullständigt utdrag ur handelsregistret, inklusive bolagsordning eller stadgar.

Om det sker förändringar i de uppgifter som avses i 2 och 3 mom. skall det finansiella institutet omedelbart underrätta finansinspektionen om saken.

100 §

Brott mot tystnadsplikten

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 94 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § strafflagen, om inte strängare straff för gärningen stadgas på något annat ställe i lag.

100 §

Brott mot tystnadsplikten

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 94 § samt för röjande av anmälan i strid med 96 § 2 mom. döms enligt 38 kap. 1 och 2 §§ strafflagen, om inte strängare straff för gärningen stadgas på något annat ställe i lag.

100 a §

Brott mot identifieringsplikten

Den som bryter mot den skyldighet att identifiera kunder som stadgas i 95 och 97 a §§ eller mot skyldigheten att förvara identifieringsuppgifter,

skall för brott mot identifieringsplikten dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas på något annat ställe i lag.

100 b §

Brott mot anmälningsplikten

Den som bryter mot den anmälningsplikt som stadgas i 97 a § skall för brott mot anmälningsplikten dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas på något annat ställe i lag.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

104 §

104 §

*Egna medels minimibelopp**Kapitalbasens minimibelopp*

Minimikravet i fråga om egna medel enligt 13 § gäller inte kreditinstitut som redan när lagen trädde i kraft hade koncession att utöva kreditinstitutsverksamhet. Beloppet av de egna medlen i ovan avsedda kreditinstitut, vilkas egna medel när lagen träder i kraft understiger det belopp som stadgas i 13 §, får dock inte sjunka under beloppet av egna medel den 2 maj 1992 eller, om kreditinstitutet nämnda dag inte hade någon koncession, under beloppet av egna medel då det fick koncession eller det högsta belopp som har uppnåtts därefter.

Det i 72 § 2 mom. stadgade minimikravet på kapitalbasen gäller inte kreditinstitut som redan när lagen trädde i kraft hade koncession att utöva kreditinstitutsverksamhet. Beloppet av kapitalbasen i ovan avsedda kreditinstitut, vilkas kapitalbas när lagen träder i kraft understiger det belopp som stadgas i 72 § 2 mom., får dock inte sjunka under beloppet av den kapitalbas som kreditinstitutet hade den 2 maj 1992 eller, om kreditinstitutet nämnda dag inte hade någon koncession, under beloppet av den kapitalbas som kreditinstitutet hade då det fick koncession eller det högsta belopp som har uppnåtts därefter.

Om bestämmanderätten i ett kreditinstitut som avses i 1 mom. övergår till någon annan än den som innehade den när lagen trädde i kraft, skall beloppet av dess egna medel inom tre månader från det bestämmanderätten övergick uppfylla minimikravet enligt 13 §.

Om bestämmanderätten i ett kreditinstitut som avses i 1 mom. övergår till någon annan än den som innehade den när lagen trädde i kraft, skall beloppet av dess kapitalbas inom tre månader från det bestämmanderätten övergick uppfylla minimikravet enligt 72 § 2 mom.

När två eller flera kreditinstitut som avses i 1 mom. fusioneras skall det mottagande kreditinstitutets eller det nya kreditinstitutets egna medel uppgå minst till det sammanlagda beloppet av de fusionerande kreditinstitutens egna medel vid fusionstidpunkten, tills det uppgår till minimibeloppet för kreditinstitutets egna medel enligt 13 §.

När två eller flera kreditinstitut som avses i 1 mom. fusioneras skall det mottagande kreditinstitutets eller det nya kreditinstitutets kapitalbas uppgå till minst det sammanlagda beloppet av de fusionerade kreditinstitutens kapitalbas vid fusionstidpunkten, tills det uppgår till minimibeloppet för kreditinstitutens kapitalbas enligt 72 § 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Ett finansiellt institut som när denna lag träder i kraft bedriver valutaväxling, skall inom tre månader efter ikraftträdandet göra en sådan anmälan som avses i 97 a § 2 mom. På brott mot anmälningsplikten enligt detta lagrum tillämpas 100 b §.

2.

Lag

om ändring av lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 30 december 1993 om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/93) 2 § 1 mom. 2 punkten och 4 § 1 mom. samt fogas till 4 § ett nytt 2 mom., till 6 § ett nytt 2 mom. och till 7 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 §

Definitioner

2) finansiellt institut sådana andra sammanslutningar med undantag av kreditinstitut som i sin affärsverksamhet idkar verksamhet enligt 2 § lagen om värdepappersförmedlingsrörelse (499/89),

4 §

Etableringsrätt för finansiella institut

Utan hinder av 4 § lagen om värdepappersförmedlingsrörelse kan ett finansiellt institut, vars hemort finns i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet inrätta en filial i Finland eller annars i Finland tillhandahålla tjänster som avses i lagens 2 §, om

1) ett eller flera i 3 § avsedda kreditinstitut tillsammans innehar minst 90 procent av den rösträtt som aktierna i det finansiella institutet medför,

2) i dess stiftelseurkund och bolagsordning ingår föreskrifter om tillhandahållande av tjänster som nämns ovan,

3) de kreditinstitut som äger det har gällande koncession i samma stat vars lag tillämpas på det finansiella institutet och där det idkar verksamhet,

4) de kreditinstitut som äger det solidariskt har garanterat dess förpliktelser,

Föreslagen lydelse

2 §

Definitioner

2) *finansiellt institut* sådana andra sammanslutningar med undantag av kreditinstitut, som i sin *huvudsakliga affärsverksamhet tillhandahåller tjänster som avses i 20 § 2—10 punkten kreditinstitutslagen (1607/93) eller förvärvar ägarandelar.*

4 §

Etableringsrätt för finansiella institut

Ett finansiellt institut med hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska gemenskapen kan inrätta filialer eller annars i Finland tillhandahålla sådana tjänster som avses i 20 § 2—10 punkten kreditinstitutslagen, om

1) ett eller flera i 3 § avsedda kreditinstitut tillsammans innehar minst 90 procent av den rösträtt som aktierna i det finansiella institutet medför,

2) i dess stiftelseurkund och bolagsordning ingår föreskrifter om tillhandahållande av tjänster som nämns ovan,

3) de kreditinstitut som äger det har gällande koncession i samma stat vars lag tillämpas på det finansiella institutet och där det idkar verksamhet,

4) de kreditinstitut som äger det solidariskt har garanterat dess förpliktelser,

5) det finansiella institutet omfattas av

Gällande lydelse

5) det finansiella institutet hör under tillsynen över den konsolideringsgrupp i vilken det kreditinstitut som är dess moderföretag ingår.

Föreslagen lydelse

*samma gruppbase*rade tillsyn som det kreditinstitut som är dess moderföretag,
6) de kreditinstitut som äger det finansiella institutet kan påvisa att det leds stabilt och enligt sunda affärsprinciper.

Ett finansiellt institut i vilket ett finansiellt institut som uppfyller de i 1 mom. angivna förutsättningarna ensamt eller tillsammans med motsvarande finansiella institut eller tillsammans med sådana kreditinstitut som avses i 3 § innehar minst 90 procent av den rösträtt som aktierna medför och i fråga om vilket också de övriga i 1 mom. 2—6 punkten angivna förutsättningarna uppfylls, kan inrätta en filial i Finland eller annars i Finland tillhandahålla sådana tjänster som avses i 20 § 2—10 punkten.

6 §

Finansinspektionens svar

En filial får inrättas och den får inleda sin verksamhet när kreditinstitutet eller det finansiella institutet har fått det meddelande som avses i 1 mom. eller när den för meddelandet stadgade fristen har löpt ut.

7 §

Återkallande av verksamhetsrättigheter

Finansinspektionen skall underrätta tillsynsmyndigheten i den ifrågavarande staten som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsrådet om sådana åtgärder som avses i 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 199 .

3.

Lag

om ändring av lagen om finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 11 juni 1993 om finansinspektionen (503/93) 2 §, 8 § 4 mom. och 20 § 1 mom., av dessa lagrum 2 § sådan den lyder ändrad genom lag av den 10 december 1993 (1127/93), samt fogas till lagen ett nytt 3 a kap. som följer:

Gällande lydelse

2 §

Tillsynsobjekt

Med tillsynsobjekt avses i denna lag *depositionsbanker*, depositionsbankernas säkerhetsfonder, utländska kreditinstituts representationskontor och filialkontor, *kreditinstitut som avses i lagen om finansieringsverksamhet (1544/91)*, fondbolag, värdepappersförmedlingsföretag, fondbörser, sammanslutningar av värdepappersförmedlare enligt 3 kap. 13 § värdepappersmarknadslagen (495/89), optionsföretag, marknadsgaranter på options- och terminsmarknaden, *mäklare*, det andelslag som har hand om aktiecentralregistret, värdeandelsföreningen och registeransvariga för värdeandelsregister som har fått koncession, pantlåneinrättning, stiftelse som avses i 6 § lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform (972/92) samt andelslag som avses i 41 a § 1 mom. lagen om ändring av andelsbankslagen (1126/93).

Föreslagen lydelse

2 §

Tillsynsobjekt

Med tillsynsobjekt avses i denna lag

- 1) kreditinstitut som definieras i kreditinstitutslagen (1607/93),
- 2) depositionsbankernas säkerhetsfonder,
- 3) utländska kreditinstituts filialer,
- 4) utländska kreditinstituts representationskontor,
- 5) fondbolag,
- 6) värdepappersföretag,
- 7) utländska värdepappersföretags filialer,
- 8) utländska värdepappersföretags representationskontor,
- 9) fondbörser,
- 10) sammanslutningar av värdepappersförmedlare enligt 3 kap. 13 § värdepappersmarknadslagen (495/89),
- 11) optionsföretag,
- 12) marknadsgaranter som avses i 1 kap. 4 § lagen om handel med standardiserade optioner och terminer,
- 13) det andelslag som har hand om aktiecentralregistret,
- 14) värdeandelsföreningen,
- 15) auktoriserade registeransvariga för värdeandelsregister,
- 16) pantlåneinrättningar,
- 17) stiftelser som avses i 6 § lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform (972/92),
- 18) andelslag som avses i 41 a § 1 mom. (1126/93) andelsbankslagen.

Gällande lydelse

8 §

Finansinspektionens direktör

 Närmare bestämmelser om direktörens uppgifter kan ingå i arbetsordningen.

Föreslagen lydelse

8 §

Finansinspektionens direktör

 Närmare bestämmelser om direktörens uppgifter kan ingå i arbetsordningen. *Beslutanderätt som tillkommer direktören kan i arbetsordningen också delegeras till någon annan tjänsteman eller befattningshavare vid finansinspektionen.*

3 a kap.

Samarbete med tillsynsmyndigheterna i andra stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

16 a §

Tillsynen över marknadsrisker

Finansinspektionen skall samarbeta med tillsynsmyndigheten i ett kreditinstituts hemland, då detta hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, vid tillsynen över sådana marknadsrisker som har uppkommit vid operationer på den finländska finansmarknaden.

16 b §

Åtgärder som gäller finländska kreditinstitut

När tillsynsmyndigheten i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har underrättat finansinspektionen om att ett finländskt kreditinstitut i samband med sin filial eller annars när det tillhandahåller tjänster inte efterlever de gällande föreskrifterna, skall finansinspektionen vidta erforderliga åtgärder för att säkerställa att institutet upphör med sin mot föreskrifterna stridande verksamhet. Finansinspektionen skall dessutom underrätta tillsynsmyndigheten i den ifrågavarande staten om de åtgärder som den har vidtagit.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

16 c §

Inspektion av filialer som etablerats i Finland

Tillsynsmyndigheten i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan självständigt eller genom särskilt utsedda personer utföra inspektion i en filial som ett i den ifrågakarande staten hemmahörande kreditinstitut eller finansiellt institut har etablerat i Finland, efter att finansinspektionen på förhand har underrättats om inspektionen.

På begäran av tillsynsmyndigheten i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan finansinspektionen inom ramen för sin behörighet utföra inspektion i en filial som ett i den ifrågakarande staten hemmahörande kreditinstitut eller ett finansiellt institut har etablerat i Finland, eller på annat sätt kontrollera att uppgifterna om en filial är korrekta.

16 d §

Underrättelse om åtgärder som gäller utländska kreditinstitut

Finansinspektionen skall underrätta tillsynsmyndigheten i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet då ett kreditinstitut eller finansiellt institut som har etablerat sig i Finland eller tillhandahåller tjänster i Finland bedriver verksamhet som strider mot lag, föreskrifter eller bestämmelser och inte har vidtagit de åtgärder som finansinspektionen kräver för att upphöra med sin mot lagen, föreskrifterna eller bestämmelserna stridande verksamhet.

20 §

Tillsynsavgift

För täckande av kostnaderna för finansinspektionens verksamhet skall tillsynsobjekten betala en tillsynsavgift.

20 §

Tillsynsavgift

För täckande av kostnaderna för finansinspektionens verksamhet skall de under dess tillsyn stående emittenterna av värdepapper som är föremål för offentlig handel samt de finansiella institut som bedriver valutaväxling betala en tillsynsavgift.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 199 .

4.

Lag**om ändring av 8 och 66 §§ affärsbankslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 8 och 66 §§ affärsbankslagen av den 28 december 1990 (1269/90) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Det tillstånd som avses i 6 kap. 3 § och 12 kap. 3 § 2 mom. 3 punkten lagen om aktiebolag får affärsbankerna av finansministeriet.

66 §

I samband med en värdepappersverksamhet som bankinspektionen har definierat får en affärsbank utan hinder av 7 kap. 1 § mom. lagen om aktiebolag ta emot egna aktier som pant.

Affärsbanken får inte ta emot egna aktier som pant för ett penninglån som banken har beviljat för förvärv av bankens egna aktier vid en aktieemission. Ett avtal som strider mot detta förbud är ogiltigt.

8 §

Det tillstånd som avses i 6 kap. 2 § 1 mom. och 3 § samt i 12 kap. 3 § 2 mom. 3 punkten lagen om aktiebolag får affärsbankerna av finansministeriet.

66 §

I samband med värdepappersverksamhet som finansinspektionen har definierat får en affärsbank utan hinder av 7 kap. 1 § 1 mom. lagen om aktiebolag ta emot egna och sitt moderbolags aktier som pant.

Affärsbanken får inte ta emot egna eller sitt moderbolags aktier som pant för ett penninglån som banken har beviljat för förvärv av bankens egna eller moderbolagets aktier vid en aktieemission. Ett avtal som strider mot detta förbud är ogiltigt.

Denna lag träder i kraft den 199 .

5.

Lag**om upphävande av 12 § lagen om Postbanken Ab**

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

Principerna för beviljande av kortfristig kredit till staten skall fastställas i Postbanken Ab:s bolagsordning.

12 §

(Upphävs)

Denna lag träder i kraft den 199 .

